

(FINANCIEEL) JAARVERSLAG

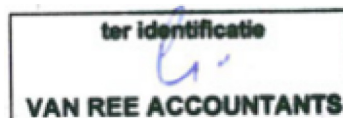
2021

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard
te Bergambacht

GROENENDIJK ONDERWIJS
ADMINISTRATIE

Groenendijk Onderwijs Administratie B.V.
Trapezium 210 -- Postbus 80 -- 3360 AB Sliedrecht
Telefoon 0184-412507 / fax 0184-420701
www.groenendijk.nl / email algemeen: info@groenendijk.nl

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

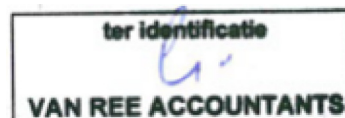
Bestuursverslag	1
Kengetallen	32

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	33
B2 Balans na verwerking resultaatbestemming per 31 december 2021	38
B3 Staat van baten en lasten 2021	40
B4 Kasstroomoverzicht 2021	41
B5 Toelichting behorende tot de balans na verwerking resultaatbestemming	41
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	50
B7 Overzicht verbonden partijen	57
B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	58
B11 Gebeurtenissen na balansdatum	59
B12 Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	60
B13 Formulier goedkeuring jaarrekening	61

C OVERIGE GEGEVENS

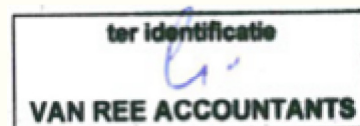
C1 Controleverklaring	62
-----------------------	----

PCPO Krimpenerwaard
JAARVERSLAG
2021

Geloof in onderwijs

DE ARK - DE WEGWIJZER - ICHTHUSSCHOOL - DE RANK -

KON. JULIANASCHOOL - KON. WILHELMINASCHOOL - EBEN-HAËZER - DE BRON

Contactgegevens

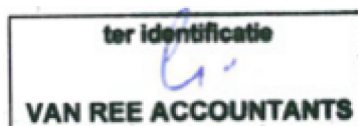
ADRES Hoofdstraat 69a, 2861 AL Bergambacht

TELEFOON (0182) 35 08 70

EMAIL info@pcpokrimpenerwaard.nl

IBAN NL69 RABO 0130 0367 22

KVK NR. 24379256 Rotterdam

Inhoudsopgave

1 Voorwoord	5
2 Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	6
2.1 Treasurybeleid	6
2.1.1 Beleid m.b.t. beleggingen en leningen (publieke middelen)	6
2.1.2 Uitvoering van het beleid in de praktijk	6
2.1.3 Informatie over uitstaande beleggingen, leningen, derivaten, etc.	6
2.2 Sectorspecifiek	6
2.2.1 Verantwoording besteding extra middelen werkdrukverlaging PO	6
2.2.3 Verantwoording middelen Prestatiebox	8
3 Visie en besturing	9
3.1 Visie	9
3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie) – Geloof in onderwijs	9
3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten	9
3.2 Besturing	10
3.2.1 Juridische structuur	10
3.2.2 Interne organisatiestructuur	10
3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	11
3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact	11
3.2.5 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'	12
3.2.6 Samenwerkingsverband en verbonden partijen	12
3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, incl. SWV	13
3.3 Naleving branchecode	14
3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance	14
3.3.2 Vermelding code goed bestuur die gehanteerd wordt	14
3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting	14
3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld	14
3.4 Omgeving	15
3.4.1 Afhandeling van klachten	15
3.4.2 Belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. internationalisering	15
3.4.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen m.b.t. internationalisering	15
4 Risicomanagement	16
4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	16
4.2 Risicoprofiel	17
5 Bedrijfsvoering	18
5.1 Bedrijfsvoering	18
5.1.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis	18
5.1.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. personeel	18
5.1.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	19
5.1.4 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de huisvesting	19
5.1.5 Financiële positie op balansdatum incl. goede toelichting	19
5.1.6 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten	21
5.1.6.a Verantwoording besteding overmatige reserves o.b.v. signaleringswaarde	21
5.1.7 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen	21
5.1.8 Analyse exploitatie in relatie tot de begroting en realisatie vorig jaar	23
5.1.9 Toelichting op het investeringsbeleid	24
5.1.10 Toelichting op kasstromen en financiering	24
5.1.11 Informatie over financiële instrumenten	25
5.1.12 In control statement	25
5.1.13 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg	25
5.2 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken	26
5.2.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	26

5.2.2 Onderwijsprestaties	26
5.2.3 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid	26
5.2.4 Werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling	26
5.3 Duurzaamheid	26
5.3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. duurzaamheid	26
6 Toekomstige ontwikkelingen	27
6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein	27
6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs	27
6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek	27
6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg	27
6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel	27
6.1.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting	28
6.1.6 Toekomstige investeringen	28
6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid	28
6.2 Continuïteitsparagraaf	29
6.2.1 A.1 Kengetallen	29
6.2.2 A.2 Meerjarenbegroting	29

1 Voorwoord

Met veel plezier bied ik u hierbij het jaarverslag aan van de PCPO Krimpenerwaard. Hiermee leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid in 2021. Het verslag geeft een beeld van de inspanningen en de activiteiten die plaatsvonden op de domeinen identiteit, onderwijs, personeel, huisvesting en financiën. Binnen al deze aandachtsgebieden zijn ontwikkelingen ingezet, voortgezet en afgerond. Veel van de beleidsinitiatieven van de stichting worden uitgevoerd op de scholen. Wij zijn dankbaar voor de inzet van directie en medewerkers in het realiseren van de doelstellingen van de PCPO Krimpenerwaard.

Het strategisch beleid voor de periode 2019-2023 is verwoord in het Koersplan, dat in 2019 is vastgesteld. Het schetst onze doelen en ambities voor de komende jaren. Het geeft de kaders waarbinnen onze scholen bewegingsruimte hebben om hun eigen schoolplan op te stellen. Belangrijke thema's die wij de komende jaren centraal stellen zijn: ICT en gepersonaliseerd leren, eigenaarschap op alle lagen van de organisatie, inclusiever onderwijs en aandacht voor duurzaamheid. In 2021 zijn de meeste van deze veranderonderwerpen weer verder gebracht, al was er op de meeste thema's sprake van enige vertraging vanwege de pandemie.

Het jaar 2021 startte met een lockdown. Voor een tweede keer waren de scholen dicht en werd afstandsonderwijs verzorgd. De digitale infrastructuur en de beschikbaarheid van een laptop per leerling bewees opnieuw goede diensten. Het zorgde voor een solide basis van waaruit het afstandsonderwijs kon worden verzorgd.

Al snel ontstond landelijk het gesprek over hiaten en achterstanden in de leerstof n.a.v. de scholensluitingen, ook binnen de PCPO Krimpenerwaard. Algemeen was de analyse dat leerlingen heel verschillend reageerden op de lockdowns. Van grote achterstanden leek geen sprake, wel was de ervaring dat de verschillen tussen leerlingen groter waren geworden. Ook sociaal emotioneel waren er voorbeelden van toegenomen problematiek. De overheid stelde verschillende subsidieprogramma's beschikbaar (inhaal- en ondersteuningssubsidie, extra handen in de klas). Stichting en scholen schreven hierop in en zetten extra programma's en/of menskracht in. Rond de zomer werden de NPO-gelden beschikbaar gesteld. Iedere school stelde na een scan en een analyse een verbeterplan op. Teams en medezeggenschapsraden waren nauw betrokken bij de planvorming en de bestemming van deze extra middelen.

De coronacrisis was van invloed op veel activiteiten, met name die waarin medewerkers in groepen bij elkaar moeten komen. De centrale studiedag en de nascholingsactiviteiten van de knikkeracademie moesten (opnieuw) worden geannuleerd. De meeste vergaderingen werden via Teams gehouden.

G.T. Tissink,
bestuurder

2 Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving

2.1 Treasurybeleid

Naar aanleiding van het bestaan van overtollige liquiditeiten alsmede de invoering van de "Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016" (Officieel: Regeling van OCW van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670) houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten; gepubliceerd in Staatscourant nr. 30576 d.d. 15 juni 2016) is het te voeren beleid inzake het vermogensbeheer binnen de PCPO Krimpenerwaard vastgelegd in het treasurystatuut.

2.1.1 Beleid m.b.t. beleggingen en leningen (publieke middelen)

De stichting hanteert een treasurystatuut dat voldoet aan de regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

2.1.2 Uitvoering van het beleid in de praktijk

De stichting heeft, overeenkomstig het treasurystatuut, een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen bij de huisbankier, die voldoen aan een minimale single A-rating. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar. De interne verantwoording over treasury activiteiten vindt plaats door de bestuurder aan de Raad van Toezicht door middel van de periodieke managementrapportages. Externe verantwoording vindt plaats door middel van het jaarverslag.

2.1.3 Informatie over uitstaande beleggingen, leningen, derivaten, etc.

De PCPO Krimpenerwaard belegt of leent geen middelen. Ook is er geen sprake van derivaten of andere financiële producten anders dan in 2.1.2 genoemd.

2.2 Sectorspecifiek

2.2.1 Verantwoording besteding extra middelen werkdrukverlaging PO

Voor 2021 zijn de zogenaamde werkdrukmiddelen weer beschikbaar gesteld door het rijk. Op alle scholen van de stichting is tussen de teamleden centraal het gesprek gevoerd over de ervaren werkdruk. Waar komt het vandaan? Wat zou helpend zijn? Waarmee zijn we allemaal geholpen? Met het model wat CNV Onderwijs beschikbaar heeft gesteld is vervolgens individueel geïnventariseerd wat de wensen zijn. De uitkomst daarvan is vervolgens besproken door de teams. Per school zijn andere keuzes gemaakt om deze middelen in te zetten. Op alle scholen heeft de (P)MR ingestemd met de gemaakte keuzes. Voorbeeld zijn de inzet van onderwijsassistenten, vakdocenten, software en meer ruimte op les-luwe dagen om het werk te doen.

De opbrengst van deze gesprekken was daarnaast dat er op alle locaties kritisch gekeken is naar de niet direct onderwijs gerelateerde taken en daar gekomen is tot een andere verdeling in taken en tijdsbesteding.

In 2021 is er € 366.237 ontvangen aan werkdrukmiddelen. Hieronder een overzicht van de verdeling van de uitgaven:

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (kalenderjaar)	Toelichting
Personeel	315.287	Eigen vakdocenten, leerkrachtondersteuners, onderwijsassistenten en leerkrachten
Materieel	1.912	ICT-materialen
Professionalisering	10.820	ICT-scholingen
Inhuur vakdocenten / overig	54.287	Bewegingsonderwijs en muziek

2.2.2 NPO Middelen

In mei 2021 kondigde de minister het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) aan. De overheid verstrekke extra middelen (ca. € 700 per leerling voor schooljaar 2021-2022) om de achterstanden en hiaten die leerlingen tijdens de coronapandemie opliepen, te bestrijden. Voor de PCPO Krimpenerwaard geldt dat alle middelen op schoolniveau zijn ingezet. Aan de scholen is gevraagd een zgn. NPO-plan op te stellen. Dit plan kwam tot stand volgens de drieslag scan – analyse – plan. Er werd gestart met een scan op basis van de reguliere toets cyclus. Waar nodig en gewenst werden aanvullende toetsen en observaties afgenomen. Deze verzameling toets- en observatiegegevens werd geanalyseerd op team-niveau. Over het algemeen kan gezegd worden dat geen sprake is van grote achterstanden. Wel werd duidelijk dat verschillen tussen leerlingen toenamen en dat de sociaal emotionele problematiek was toegenomen. De toetsscores gaven een grilliger en instabieler beeld dan in voorgaande jaren. Op basis van alle verzamelde informatie werden per school de plannen opgesteld. Deze kregen vorm in het overleg van de teams. Vervolgens werden de plannen aan de MR'en voorgelegd die daaraan hun instemming verleenden.

De middelen zijn vooral besteed aan (extra) personeel. Voor een aantal scholen geldt dat door de extra middelen werd voorkomen dat personeel moest afvloeien vanwege daling van het aantal leerlingen. In die gevallen werd geïnvesteerd in kleinere groepen en werden combinatiegroepen voorkomen waar extra ondersteuning vanuit de analyse gewenst was. Dit speelde o.a. op De Bron en De Wegwijzer. Andere scholen kozen voor extra handen in de persoon van onderwijsassistenten en vakleerkrachten. Hierdoor ontstond ruimte om individuele leerlingen en of groepjes leerlingen te begeleiden op die onderdelen waar hiaten geconstateerd waren. De Rank vormde een zgn. kameleongroep waar leerlingen in wisselende samenstelling extra ondersteuning krijgen op het terrein van begaafdheid, gedrag en begeleiding. Daarnaast is een deel van de gelden bestemd aan scholing, aanvullende middelen ^{en/of} programma's in het kader van sociaal emotionele ontwikkeling.

Inmiddels wordt een half jaar gewerkt vanuit de NPO-plannen en zijn de eerste ervaringen beschikbaar. Na een voortvarende start in augustus verliep de periode november 2021 – februari 2022 een stuk moeizamer. Het onderwijs werd geconfronteerd met een aaneenschakeling van quarantainemaatregelen. Leerkrachten waren afwezig en maar moeilijk te vervangen. Soms gebeurde dit door de 'extra handen' waardoor de bedachte ondersteuning even uitbleef of op een lagere frequentie vorm kreeg. Ook leerlingen waren met grote regelmaat afwezig, waardoor er sprake was van incomplete klassen ^{en/of} een combinatie van live- en afstandsonderwijs. Ook dit kwam de uitvoering van de plannen niet altijd ten goede. Een eerste analyse van de M-toetsen, afgenomen in februari 2022, leert dat het beoogde stabiele beeld nog niet helemaal terug is. Analyse op leerlingniveau laat zien dat er toch wel stappen gemaakt zijn. Scholen zijn, terugkijkend, toch in staat gebleken een flink deel van de NPO-plannen te realiseren. Dat stemt hoopvol voor het vervolg van schooljaar 2021-2022.

De extra middelen groot € 447.290 zijn binnen de PCPO Krimpenerwaard als volgt besteed:

Middelen Nationaal Programma Onderwijs	
Salariskosten	425.972
Salariskosten Onderwijsgevend Personeel	389.534
Salariskosten Onderwijs Ondersteunend Personeel	36.438
Materiële kosten	62.096
Materiële- en opleidingskosten	62.096
Totaal	488.068

Dit is € 40.778 meer dan ontvangen is. Diverse scholingstrajecten zijn echter in 2021 betaald en afgerond of lopen door in het volgende boekjaar.

2.2.3 Verantwoording middelen Prestatiebox

In overeenstemming met geldende wet- en regelgeving zijn de middelen vanuit de Prestatiebox in 2021 ingezet voor de verschillende onderwerpen. Met ingang van 1 augustus 2021 is de Prestatiebox in zijn huidige vorm gestopt. Met ingang van die datum zijn de uitgaven via de reguliere bekostiging gedaan.

3 Visie en besturing

3.1 Visie

3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie) – Geloof in onderwijs

Missie

De stichting PCPO Krimpenerwaard heeft als doel 'het ontwikkelen, beschikbaar stellen en voor de toekomst waarborgen van kwalitatief hoogwaardig protestants-christelijk basisonderwijs'. Basis en uitgangspunt van ons onderwijs vormen het reddende en verlossende werk van Jezus Christus. Wij brengen onze identiteit tot uiting in ons lesgeven en in het omgaan met elkaar: kinderen, medewerkers en ouders/verzorgers. Wij verwelkomen ouders/verzorgers en leerlingen die zich thuis voelen bij onze manier van werken en leven.

Visie

Voor de scholen van de PCPO Krimpenerwaard is ieder kind uniek. Kinderen worden gestimuleerd om hun van God ontvangen talenten te leren gebruiken in dienst van anderen en van de samenleving. Wanneer kinderen zich op deze manier kunnen ontplooiën en het beste uit zichzelf tevoorschijn kunnen laten komen, leren zij om niet alleen voor zichzelf te leven, maar van betekenis te zijn voor anderen. Om dit zo goed mogelijk te verwezenlijken zullen kinderen op de scholen van de PCPO in een sfeer van geborgenheid moeten kunnen opgroeien. Er wordt goed voor hen gezorgd, ze worden door de leerkrachten gekend en met liefde omringd.

Identiteit

Levensbeschouwelijk

- Wij willen onze leerlingen vertrouwd maken met de Bijbel als Gods woord en de daarop gebaseerde christelijke waarden en normen.
- Onze identiteit brengen wij tot uiting in ons lesgeven en in het omgaan met elkaar: kinderen, medewerkers en ouders/verzorgers.

Pedagogisch

- Wij creëren een veilige, sfeervolle en uitdagende werk- en leeromgeving, waarin structuur geboden wordt en leerlingen gestimuleerd worden om zich te ontwikkelen.
- Ons onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen tot verantwoordelijke en zelfstandige mensen.

Didactisch

- Wij bieden gedegen onderwijs t.a.v. kennis en vaardigheden van onze leerlingen.
- Aandacht voor de sociale, emotionele en creatieve ontwikkeling van de kinderen vinden wij erg belangrijk.

Maatschappelijk

- Onze scholen staan midden in de samenleving en stellen zich open voor nieuwe ontwikkelingen.
- Wij bevorderen de betrokkenheid en participatie van ouders, omdat onderwijs en opvoeding op school en in het gezin in elkaars verlengde liggen.

3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten

Het geven van kwalitatief goed christelijk onderwijs is de kernactiviteit van de PCPO Krimpenerwaard. Dat doen we vanuit een missie en met een visie.

Diverse onderwerpen zoals het gevoerde beleid, de financiën, visie op de toekomst en personeelszaken worden beschreven in de komende hoofdstukken.

3.2 Besturing

3.2.1 Juridische structuur

De stichting PCPO Krimpenerwaard is opgericht in 2005 en gevestigd te Bergambacht.

De acht scholen gevestigd in Krimpen a/d Lek (De Wegwijzer), Bergambacht (De Ark), Gouderak (De Bron), Lekkerkerk (Eben-Haëzer), Ouderkerk a/d IJssel (Koningin Juliana-school en Koningin Wilhelminaschool) en Schoonhoven (Ichthusschool en De Rank) vertegenwoordigen ongeveer 1500 leerlingen en circa 180 personeelsleden. De scholen hebben elk hun eigen (lokale) karakter. Samen staan ze sterk en gaan ze nieuwe uitdagingen aan, gericht op de toekomst.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer: 24379256. Aan onze stichting zijn geen nadere partijen verbonden.

3.2.2 Interne organisatiestructuur

Bestuur en Toezicht zijn ingericht volgens het Raad van Toezicht model. Op deze manier zijn bestuur en toezicht gescheiden, zoals de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' dat voorschrijft. PCPO Krimpenerwaard kent een Raad van Toezicht van 7 leden en een eenhoofdig bestuur in de persoon van de bestuurder.

Het bestuur stelt voor de kerntaken het beleid vast. De Raad van Toezicht (RvT) benoemde enkele aandachtsgebieden waaraan zij expliciet aandacht schenken, te weten: identiteit, financiën, personeelsbeleid, profilering, huisvesting (eerste deel 2021) en kwaliteit van onderwijs en inclusiever onderwijs (tweede deel 2021). In de RvT-vergaderingen wordt de voortgang van uitvoeringsbesluiten gerapporteerd en vindt toetsing plaats of een en ander verloopt binnen de beleidskaders.

De directeuren zijn integraal verantwoordelijk voor de onder hen ressorterende school. Zij leggen verantwoording af aan het bestuur. Vanuit het stafbureau worden de kerntaken gecoördineerd en wordt vormgegeven aan de bestuurlijke taak.

In het strategisch beleid, het Koersplan, wordt voor de periode 2019-2023 aangeduid wat de stichting wil bereiken. Jaarlijks wordt aan de hand van een jaarplan de concretisering gepresenteerd. Aan het einde van een schooljaar wordt in een evaluatie op de activiteiten teruggeblikt. Op basis van het strategisch beleid worden door de scholen schoolplannen en jaarplannen geformuleerd.

Organogram

Het organisatieschema hieronder maakt zichtbaar hoe de stichting georganiseerd is.

Raad van Toezicht									
STAF	Bestuurder							GMR	
SAR	Ark	Bron	EH	Ichthus	KJS	KWS	Rank	WWZ	MR
Ouders									

Toelichting:

- Raad van Toezicht: toezichthouder, in zin van de wet;
- Bestuurder: het eenhoofdig bestuur met uitvoerende bestuurstaken;
- Staf: het stafbureau verzorgt ondersteuning van bestuurder, RvT en scholen;
- Scholen: schooldirecteuren zijn integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding op schoolniveau; samen met het team staan zij voor de kwaliteit van het onderwijs.
- MR (medezeggenschapsraad) en GMR (gemeenschappelijke medezeggenschapsraad): raad op school- dan wel stichtingsniveau die tot taak heeft instemming of advies te verlenen als het gaat om beleidsstukken;
- SAR (schooladviesraad): raad die tot taak heeft de plaatselijke betrokkenheid tussen school, ouders en achterban te stimuleren en de school te adviseren op het gebied van identiteit;
- Ouders: ouders/verzorgers van de leerlingen.

3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Vanwege lockdowns en beperkende maatregelen moesten veel van de voorgenomen beleidsplannen in aangepaste vorm worden opgepakt. Gezamenlijk overleg in werkgroepen was slechts beperkt mogelijk, digitaal overleg leende zich niet altijd voor het bediscussiëren en uitwerken van plannen en voornemens. Niet alles kon daardoor gerealiseerd worden zoals voorzien. Met de meeste plannen en beleidsvoornemens is echter wel een begin gemaakt. Dit wordt voortgezet in 2022. Voorbeelden daarvan zijn: opzetten en uitwerken kwaliteitscyclus WMK, visie op en inzet van ICT, visie op en concretisering eigenaarschap, visie op en pilots rond inclusiever onderwijs (bijv. GRIP-groep), visie op en uitwerking aanbod hoogbegaafdheid. Voor vrijwel al deze thema's geldt dat het meerjarige trajecten zijn die met een lichte vertraging doorlopen.

3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

De reguliere contacten met de gemeentelijke overheden zijn onderhouden. De meest aan-gelegen wijze is het voorbereiden en bijwonen van het 'Op Overeenstemming Gericht Over-leg' (OOGO). Daar waar nodig is op basis van casuïstiek contact gezocht met de betrokken ambtelijke dienst ^{en/of} wethouder. In 2021 was er contact en overleg over huisvestingsza-ken, VVE, LEA en inclusiever onderwijs.

In het kader van het IHP (Integraal Huisvestingsplan) worden al langere tijd gesprekken gevoerd met gemeente, bibliotheek, kinderopvang en openbare basisschool over nieuwbouw van cbs De Ark. De gemeente heeft een sterke voorkeur voor de bouw van een MFA op een specifieke locatie in het centrum van Bergambacht. Onderzoek van adviesbureau Penta Rho wees uit dat die optie niet haalbaar bleek. Het jaar 2021 is door de gemeente Krimpenerwaard gebruikt om binnen Bergambacht een andere locatie te zoeken waar een MFA gerealiseerd kon worden. In december jl. werd de conclusie getrokken dat een der-gelijke locatie er niet is. Er werd besloten tot vervangende nieuwbouw voor beide scholen op de eigen locatie. Voor de uitvoering hiervan is door de gemeente inmiddels een project-leider aangesteld.

Ook in 2021 had de coronapandemie veel impact op de scholen. Tijdens de lockdown werd afstandsonderwijs verzorgd. Voor alle leerlingen vanaf groep 4 was hiervoor vanuit school een eigen laptop beschikbaar. Voor een toenemende groep leerlingen was er noodopvang vanwege een kwetsbare situatie thuis of vanwege ouders die werkzaam waren in essentiële beroepen.

In de periode september – december 2021 waren het vooral de quarantainemaatregelen die ons parten speelden. Met grote regelmaat waren individuele leerlingen ^{en/of} hele groe-pen thuis in quarantaine, soms ook leerkrachten. De Kon. Julianaschool moest zelfs enkele dagen helemaal dicht. Het lerarentekort en de beperkte beschikbaarheid van invalleer-krachten maakten deze problematiek alleen maar complexer.

De coronacrisis leidde tot aanzienlijke onvoorziene extra kosten, met name rondom extra schoonmaak(middelen) en de vervanging van personeel dat in isolatie of quarantaine zat.

3.2.5 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen' **Professionalisering leerkrachten en schoolleiders**

De leerkracht doet ertoe. Vanuit dit motto is er veel aandacht voor de scholing en ontwikkeling van medewerkers. Door de ontwikkelingen met het coronavirus in 2021 zijn de knik-keracademies die gepland waren in de eerste helft van het jaar, gecancelld. Ook de centrale studiedag en het ontwikkeltraject van de directeuren moesten worden geannuleerd. Op schoolniveau was (in kleine groepen) wel scholing mogelijk.

Ouderschapsverlof

Aan medewerkers wordt de mogelijkheid geboden ouderschapsverlof op te nemen. In 2020 maakten 9 personen hier gebruik van.

Stage

De scholen van PCPO Krimpenerwaard bieden jaarlijks ruimte aan studenten die in het kader van hun opleiding (PABO, ROC) stage moeten lopen. Met Hogeschool De Driestar in Gouda en de Marnixacademie te Utrecht zijn daarover specifieke afspraken gemaakt. Er zijn intern twee schoolopleiders actief die de studenten begeleiden.

3.2.6 Samenwerkingsverband en verbonden partijen

In het kader van Passend Onderwijs maakt de PCPO Krimpenerwaard onderdeel uit van SWV PO Midden Holland 2814. Het ondersteuningsplan is op dit niveau uitgangspunt voor het beleid. Eén van de belangrijkste uitgangspunten is thuisnabij onderwijs te geven dat toegankelijk is voor alle leerlingen. Er wordt ingezet op steeds meer inclusiever onderwijs. Dat geldt in toenemende mate ook voor de meerbegaafde leerlingen.

De Intern Begeleiders (IB'ers) ontmoeten elkaar regelmatig in een gezamenlijk overleg en wisselen daar ervaring en kennis uit. Voor directeuren en IB'ers vanuit de verschillende besturen in de Krimpenerwaard wordt driemaal per jaar de zgn. Waardbijeekomst georganiseerd. Hier is ruimte voor inspiratie (thema-lezingen), uitwisseling (per dorpskern) en ontmoeting.

De middelen Passend Onderwijs die deel uitmaken van de lumpsum worden ingezet om die doelstelling te realiseren. Concreet worden deze besteed aan de kosten Interne Begeleiding, onderwijsassistentie, scholing medewerkers, aanschaf middelen en materialen. De ondersteuningsmiddelen vanuit het SWV worden behalve aan de hiervoor genoemde zaken ook besteedt aan thema's die verband houden met de speerpunten van beleid vanuit het SWV.

In 2021 was er aandacht voor:

1. Preventief anticiperen op ondersteuningsbehoefte

Wij zien dat scholen en medewerkers hierin duidelijk groeien. Er wordt minder afgewacht en eerder gehandeld en in kaart gebracht: wat heeft dit kind nodig? Hierbij wordt eerst goed gekeken of dit gewoon op de school zelf kan. Door het inzetten van extra handen in de klassen lukt het om dit steeds beter te realiseren.

Door een andere inzet van de BPO-uren (Begeleider Passend Onderwijs) wordt de professionaliteit van de leerkrachten verhoogd. IB'ers vragen expertise niet alleen meer aan om met een leerling te werken, maar vooral ook om de kennis en vaardigheden van interne begeleiding en leerkracht te vergroten.

2. Opstellen van bovenschools beleid voor meerbegaafden in de eigen groep en binnen specifieke voorzieningen als een plusklas

Binnen de PLG-begaafdheid (Professionele LeerGemeenschap) is nagedacht en gesproken over het aanbod aan (meer-)begaafde leerlingen. Dit is inmiddels beschreven in een beleidsnotitie. Hierin wordt aandacht gegeven aan zowel het aanbod in de eigen groep als via een plusklas aan school. Als stichting zoeken wij hierin naar een balans tussen de eigenheid van de school en een gedeelde visie vanuit de stichting.

3. Oriëntatie op hybride tussenvoorzieningen

In Schoonhoven (De Rank) is ervaring opgedaan met een impulsklas. Leerlingen met problemen in een complexe combinatie van gedrag en leren worden gedurende een periode van 6 - 12 weken intensief begeleid in een aparte kleine setting.

In Krimpen aan de Lek (De Wegwijzer) startte het initiatief van de GRIP-groep, gericht op leerlingen die meer handelend, praktijkgericht leren.

4. Vaststellen van een actueel dyslexieprotocol, met concrete afspraken over leesproblemen en ondersteuningsniveau 2 en 3

N.a.v. de gesprekken over de dyslexie-monitor is bovenschools het programma BOUW aangeschaft. Alle leerlingen binnen de stichting kunnen hier preventief gebruik van maken. Er is een monitor afgenomen om de beginsituatie in kaart te brengen. Die is herhaald om de effecten van BOUW te kunnen meten. De resultaten hiervan zijn besproken met de projectleider vanuit het Samenwerkingsverband. Inmiddels is, als vervolg op BOUW, het programma Letterster aangeschaft en ingevoerd.

5. Aandacht voor afstemming met gemeente in het kader van verbinding Onderwijs-Jeugdhulp

Jaarlijks vinden er 3 – 5 gesprekken plaats met de beleidsmedewerkers van de gemeente om tot betere afstemming te komen tussen verbinding jeugdzorg en onderwijs. Hierbij komt de aansluiting aan de orde en onderwerpen die op de ontwikkelagenda staan van de gemeente:

- Invoering Jeugdmatch (voor beter samenwerking Onderwijs en Jeugd);
- Opzetten van een meerjarenplanning over de politieke agenda heen;
- Inzet Alert-4-you in de onderbouw van de basisscholen.

6. Naar 'inclusiever' onderwijs

PCPO Krimpenerwaard stelde in samenspraak met collega schoolbesturen een startnotitie op om genoemd beleidsthema op te pakken en in te vullen. In 2021 was er regelmatig overleg tussen bestuurders en beleidsmedewerkers, waarbij ook de gemeente aansloot. Het echte 'inclusiever' onderwijs vindt plaats op de scholen. Op basis van concrete cases vonden interventies en ondersteuning plaats. Deze ervaringen leveren tegelijkertijd diverse leer- en ontwikkelmomenten.

3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, incl. SWV Samenwerkingsverband

Elke organisatie is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van eerdergenoemd SWV. Het ondersteuningsplan is op dit niveau uitgangspunt voor het beleid. Een van de uitgangspunten is thuisnabij onderwijs te geven en gebruik te maken van de expertise van collega-scholen in de nabije omgeving. Om die reden werken we in de Krimpenerwaard samen met de scholen van Onderwijs Primair. Regelmatig zijn er gezamenlijke studieochtenden waarin IB'ers en directeuren concrete afspraken maken over de invulling en vormgeving van passend onderwijs.

Internationale Schakelklas

Het gemeentebestuur van de Krimpenerwaard heeft het initiatief genomen tot het vormen van een Internationale Schakelklas (ISK) binnen de eigen gemeente. De gezamenlijke schoolbesturen hebben zich achter de plannen van de gemeente geschaard en voelen zich medeverantwoordelijk voor dit initiatief. Kinderen die de Nederlandse taal niet machtig zijn, komen voor een jaar naar de ISK, waarna zij zich aanmelden op een school in de eigen woonplaats. De ISK is gevestigd in cbs De Ark. Medewerkers vanuit de PCPO Krimpenerwaard zijn geschoold om aan deze doelgroep les te kunnen geven. De ISK valt geheel onder de verantwoordelijkheid van cbs De Ark. In een convenant zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop gemeente en schoolbesturen worden geïnformeerd over kengetallen, hoe zij betrokken blijven bij ontwikkelingen en hoe zij gezamenlijk verantwoordelijk zijn bij financiële knelpunten.

3.3 Naleving branchecode

In 2021 is het besturingsmodel van de stichting omgevormd naar het Raad van Toezicht-model. Statuten en reglementen zijn daarop aangepast en herschreven. Hiermee is sprake van een strikte scheiding tussen bestuur en toezicht en wordt voldaan aan de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' zoals dat voorgeschreven is.

3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

Interne beheersing en toezicht (Governance)

Er is sprake van scheiding van bestuur en toezicht, op basis van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur'. Tijdens evaluatiemomenten, zowel intern per vergadering, als meer specifiek met een extern adviseur, toetst het bestuur de eigen ontwikkeling en houding t.a.v. Governance.

Tweemaal per jaar is er formeel overleg tussen bestuur en GMR. Eén overlegmoment was gericht op uitwisseling en afstemming, het tweede moment is geannuleerd vanwege de coronabeperkingen.

In 2021 werden door de toezichthouders opnieuw een aantal zgn. driehoeksgesprekken gevoerd. Op deze manier treden de leden van de RvT in direct contact met de stakeholders. De gesprekken werden gevoerd op basis van de aandachtsgebieden identiteit, personeel, financiën, passend onderwijs en profilering.

3.3.2 Vermelding code goed bestuur die gehanteerd wordt

De PCPO Krimpenerwaard hanteert de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs', zoals vastgesteld door de leden van de PO-Raad.

3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting

Niet van toepassing.

3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld

Het bestuur hecht belang aan een goed contact met omgeving en betrokkenen. Dit uit zich allereerst door presentie en een actieve bijdrage in alle relevante overleggen (SWV Passend Onderwijs, OOGO, bestuurlijke netwerken, enz.). In de jaarplanning is, volgens een vast patroon, ruimte ingericht voor een structureel, jaarlijks overleg met leden van de GMR, directeuren en schooladviesraden.

Tweewekelijks wordt voor directie, GMR en bestuur een nieuwsbrief uitgegeven (Infowaard) met informatie over alle actuele en lopende ontwikkelingen. Voor personeelsleden verschijnt er tweemaandelijks een nieuwsbrief over de interne, externe en onderwijskundige actualiteit. Ouders ontvangen nieuwsbrieven vanuit de scholen.

Daarnaast wordt jaarlijks tijd ingeruimd voor een bezoek aan de scholen. De bestuurder legt naast de tweemaandelijks voortgangsgesprekken met de directeur, jaarlijks per school een schoolbezoek af. De toezichthouders bezoeken ieder jaar een tweetal scholen en spreken daar met directie en het team en vaak ook met ouders.

Dit totaal aan overleggen, bezoeken en nieuwsbrieven zorgt voor structuur en transparantie t.a.v. de interne en externe contacten en communicatie: de stichting is 'in control'. Processen en procedures zijn zodanig ingericht, dat alle relevante risico's tijdig worden signaleerd en passende maatregelen worden genomen om deze risico's en de gevolgen daarvan te beheersen.

Voor de processen die onder de verantwoordelijkheid van administratiekantoor Groenendijk Onderwijs Administratie vallen verwijzen wij naar de TPM-verklaring van genoemd kantoor.

3.4 Omgeving

3.4.1 Afhandeling van klachten

Er zijn in 2021 géén klachten ingediend.

Zoals beschreven in de klachtenregeling van de stichting beschikt het bevoegd gezag over twee vertrouwenspersonen.

3.4.2 Belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. internationalisering

Deze ontwikkelingen hebben vooral betrekking op het aanbieden van de Engelse taal. Steeds vaker gebeurt dat vanaf de kleutergroep.

3.4.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen m.b.t. internationalisering

Niet van toepassing.

4 Risicomanagement

Voor wat betreft de werking van de Administratieve Organisatie verwijzen wij naar het Handboek Administratieve Organisatie. Voor de interne controle verwijzen wij naar het Algemeen Financieel beleid en de bijlagen daarvan. Daarnaast zijn er zaken uitbesteed aan het administratiekantoor en zijn er afspraken gemaakt in een Service Level Agreement. Het administratiekantoor is in bezit van een ISAE-verklaring wat de uitbesteedde zaken borgt. Binnen de organisatie wordt er gewerkt met een vaste cyclus voor wat betreft Planning en Control.

Jaarlijks worden de bekende risico's voor de stichting besproken en getoetst op realisme en aanwezigheid. Daarnaast wordt er gekeken naar nieuwe risico's die opdoemen. In samenspraak met de Raad van Toezicht, GMR en directeuren wordt er al naar gelang de noodzaak opgetreden of worden er plannen bijgesteld. Voor de opbrengsten hiervan over 2021, verwijzen wij naar onderstaande paragraaf.

In 2020 is binnen de auditcommissie en het bestuur gesproken over risicomanagement en vermogensvisie. Dit heeft geresulteerd in het opstellen van een risicoanalyse (op basis van het model PO-Raad) met daaraan gekoppeld een verantwoording van de vermogenspositie. Deze risico's waren in 2021 nog altijd actueel.

4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

In 2020 is er een risicoanalyse uitgevoerd, die nog steeds actueel is. De risico's die onvoldoende afgedekt ^{en/of} niet helemaal af te dekken zijn ^{en/of} grote (financiële) impact hebben zijn in het risicoprofiel in paragraaf 4.2 weergegeven. Dit dient als onderlegger om te komen tot het bepalen van het gewenste eigen vermogen.

Het risicoprofiel in paragraaf 4.2 laat zien dat PCPO Krimpenerwaard diverse risico's onderkent, de som hiervan is € 1.082.000.

Hieronder volgt per thema een korte toelichting van de belangrijkste risico's.

1. Bestuur en organisatie

De organisatie staat stevig en de risico's zijn waar mogelijk afgedekt. In verband met vacatures op directieposities bestaat het risico op terugloop in kwaliteit en onvrede. Hoewel de kans niet groot is, zal de impact daarvan stevig zijn.

2. Onderwijs en identiteit

Binnen PCPO Krimpenerwaard wordt stelselmatig gewerkt volgens gestelde doelen en vaste structuren. Conform strategisch beleid wordt aandacht besteed aan kwaliteitszorg, leerlingenzorg, enz. Zeker in een jaar als 2021 waarin vaste patronen doorbroken zijn vanwege scholensluiting, quarantaine en isolatie van personeel en leerlingen is het zaak dit goed in het oog te houden en de opvolging en voortgang hiervan te bewaken.

3. Financiën

PCPO Krimpenerwaard bestempelt zichzelf als een financieel gezonde organisatie. Tegelijkertijd zien we de risico's toenemen. Het aannemen van personeel waarvan de kennis en kunde nog onvoldoende aangetoond is, is anno 2021 onontkoombaar. Daarnaast spelen er vanuit het IHP-zaken rondom (ver)nieuwbouw. Hoewel we daar erg alert op zijn, speelt daar qua risico's het rechtmatigheidsvraagstuk.

Het prognosticeren van de leerlingaantallen blijft lastig. Leerlingen worden vaak laat aangemeld. Een geringe stijging of daling van dat getal, kan grote gevolgen hebben. Vanwege de t-1 systematiek is er in voorkomende gevallen wel tijd om te anticiperen.

4. Personeel

Het personeelstekort in het onderwijs is aanleiding voor grote zorgen. De afhankelijkheid van goed en voldoende personeel is enorm en heeft impact op vrijwel alle activiteiten en risico's. Uitvallen van personeel als gevolg van werkdruk, mede veroorzaakt door toenemende zorg, is een reëel risico met grote impact.

5. Huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT

Onderwijs is ons vak, bijkomende zaken als huisvesting vormen een risico waar het gaat om het ontbreken van kennis en kunde bij (ver)nieuwbouwprojecten. Ook veranderende wet- en regelgeving brengt risico's met zich mee qua vermogenspositie. De verwachting is dat hier in 2022 meer duidelijkheid over zal komen waarop de risicoparagraaf op die punten aangepast zal worden.

4.2 Risicoprofiel

Onderstaande hoofd- en subthema's corresponderen vrijwel helemaal met de risicoanalyse. Een toegevoegd risico is de onzekerheid rondom de manier waarop de voorziening groot onderhoud opgebouwd dient te worden.

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans (b)	Berekende verwachte impact (a x b)
Bestuur en Organisatie			169.000
▪ Aansprakelijkheid onvoldoende afgedekt	50.000	31%	15.500
▪ De kwaliteit van de schoolleiders schiet tekort	100.000	31%	31.000
▪ Belanghebbenden tonen zich ontevreden of haken af	250.000	49%	122.500
Onderwijs en Identiteit			104.000
▪ Ontbreken van een (toereikend) systeem voor kwaliteitszorg	100.000	47%	47.000
▪ Te weinig aandacht voor sociale veiligheid	100.000	50%	50.000
▪ Geformaliseerd beleid voor leerlingenzorg ontbreekt	25.000	13%	3.250
▪ Ontbreken van vastgesteld strategisch beleid	25.000	15%	3.750
Financiën			101.500
▪ Onvoldoende sturing op resultaten	50.000	28%	14.000
▪ Een beleidsrijke meerjarenbegroting ontbreekt	50.000	59%	29.500
▪ Onverwachts verminderen (tijdelijke) subsidies	50.000	49%	24.500
▪ De verzekering dekt de schade niet	100.000	22%	22.000
▪ Financieel beleidsplan ontbreekt	50.000	23%	11.500
Personeel			382.500
▪ Onvoldoende of onvoldoende bekwaam personeel	250.000	75%	187.500
▪ Personeelsformatie groeit harder dan gepland	100.000	69%	69.000
▪ Het ziekteverzuim ligt structureel boven landelijk gemiddelde	200.000	46%	92.000
▪ Onvoldoende naleving regelgeving	50.000	8%	4.000
▪ Opbouw van personeelsdossiers schiet tekort	100.000	30%	30.000
Huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT			325.000
▪ Gebrek aan expertise ten aanzien van huisvesting	100.000	43%	43.000
▪ Huisvestingsprojecten leiden tot overschrijdingen	200.000	41%	82.000
▪ De voorziening groot onderhoud moet per element	400.000	50%	200.000
Totaal			1.082.000

Kans:

1. Zeer onwaarschijnlijk	<5%
2. Onwaarschijnlijk	5% <> 10%
3. Waarschijnlijk	10% <> 25%
4. Meer dan waarschijnlijk	25% <> 50%
5. Zeer waarschijnlijk	50% <> 100%

Bovenstaande risico's met bijbehorende financiële consequenties geven aan dat de gewenste bufferliquiditeit 1.082.000 wenselijk is.

Uit de risicoanalyse blijkt dat 50% van de urgente en middelgrote risico's met een financiële impact op korte termijn (<1 jaar) adequaat zijn afgedekt, waar de ondergrens 60% is. Gezien de ontwikkelingen die we op korte termijn met name op het gebied van huisvesting verwachten stellen we hier geen maatregelen tegenover en accepteren we dit gegeven.

Op basis van bovenstaande gegevens, data vanuit diverse benchmark-rapporten en intern en extern gesprek heeft PCPO Krimpenerwaard de streefwaarden vastgesteld en opgenomen in paragraaf 5.1.5.

5 Bedrijfsvoering

5.1 Bedrijfsvoering

5.1.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis

PCPO Krimpenerwaard streeft naar een zo evenwichtig mogelijke personeelsverdeling tussen mannen en vrouwen en verdeeld in verschillende leeftijdscategorieën. Tot op heden lukt het een gezonde mix van verschillende leeftijdsgroepen aan ons te binden, het aannemen van meer mannen blijkt ook dit jaar ondoenlijk.

Ondanks grote inspanningen om goed gekwalificeerd personeel te vinden, lukt dat onvoldoende. Opleidingsplaatsen voor zowel reguliere studenten als zij-instromers blijken mondjesmaat te vullen. We voorzien hier voor de nabije en verdere toekomst grote problemen.

In 2021 is het gelukt vrijwel alle groepen dagelijks te bemensen. Dit mede door een laag verzuimpercentage (4,14%) ondanks de pandemie. Dit is een permanente zoektocht en uitdaging voor de mensen die met deze taak belast zijn.

In 2021 was er sprake van een viertal directievacatures: in Lekkerkerk, Gouderak en Ouderkerk a/d IJssel. De vacature op de Eben-Haëzerschool in Lekkerkerk bestond al langer. Twee directeuren vanuit de stichting namen hier waar: mevrouw V.d. Berg-De Jong, directeur van de Kon. Julianaschool en de heer Van Toor, directeur van de Kon. Wilhelminaschool, beiden te Ouderkerk a/d IJssel. Beiden zegden toe de functie van directeur in Lekkerkerk vast in te willen vullen in een duo-directeurschap. Mevrouw V.d. Berg-De Jong vervulde vervolgens de Kon. Julianaschool voor smdb De Bron in Gouderak. Hier ging mevrouw Vaatstra-Bukman met pensioen. In de vacature die hierdoor op de Kon. Julianaschool ontstond is mevrouw Kleinlugtebeld-Zondervan benoemd. Tenslotte nam de heer Van Toor in december 2021 afscheid van de Kon. Wilhelminaschool. Deze vacature kon nog niet worden ingevuld. De directietaak wordt tijdelijk ingevuld door een interim-directeur.

5.1.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. personeel

In 2021 zette de problematiek van het toenemend lerarentekort zich steeds meer door. Met name t.a.v. ziektevervanging kon dat leiden tot ongewenste situaties: groepen samenvoegen, directeur ^{en/of} IB'er voor de klas, een klas naar huis. De PCPO Krimpenerwaard voert een strategisch personeelsbeleid dat gericht is op het proactief (boven-formatief) werven en benoemen van personeelsleden. Ook worden trajecten ingericht met zgn. zij-instromers.

De ontwikkeling van leerkrachtvaardigheden is binnen het strategisch personeelsbeleid een belangrijk aandachtspunt. Er is veel aandacht voor scholing en deskundigheidsbevordering. Op schoolniveau wordt teamscholing en -training georganiseerd rond schoolspecifieke ontwikkeldoelen, zoals eigenaarschap, sociaal emotionele ontwikkeling, instructievaardigheden, didactiek enz. Door de coronapandemie zijn veel studiedagen gecancelled of (met name op schoolniveau) online aangeboden.

De eigen interne knikkeracademie bood in dat verband in 2021 dan ook geen trainingen en cursussen aan.

In het kader van talentontwikkeling wordt medewerkers de mogelijkheid geboden van zgn. kweekvijvertrajecten t.a.v. (midden-)management, onderwijsspecialist of Interne Begeleiding. In 2021 hebben 5 deelnemers een dergelijk traject afgerond.

Deelname aan genoemde scholingstrajecten wordt per individueel personeelslid verantwoord binnen het Taakbeleid. Implementatie, monitoring en evaluatie van scholing en des-

kundigheidsbevordering zijn een vast thema binnen de voortgangsgesprekken tussen bestuurder en directeur en worden beschreven in de managementrapportage 'personeel' ter verantwoording aan het toezichthoudend deel van het bestuur.

5.1.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

In 2021 is met twee medewerkers een vaststellingsovereenkomst gesloten. Eén medewerker vertrok uit dienst, één medewerker werd herbenoemd in een andere functie.

De personeelsleden met een tijdelijke benoeming dan wel uitbreiding hebben in verband met de wet Werk en Zekerheid tijdig bericht ontvangen dat de tijdelijke benoeming/uitbreiding niet automatisch zou worden verlengd. Na het gereedkomen van het bestuursformatieplan konden vrijwel alle personeelsleden hun dienstverband voortzetten binnen de stichting.

5.1.4 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de huisvesting

De meerjarenonderhoudsplannen van alle gebouwen zijn doorgenomen en de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden hebben plaatsgevonden. Dit werd uitgevoerd in samenwerking met een nieuw contactpersoon van Ben van der Vlist Adviesburo uit Schoonhoven. Eind 2021 namen wij afscheid van genoemd adviesbureau. M.i.v. 2022 werken wij samen met Lakerveld ingenieurs- en architectuurbureau uit Noordeloos.

Voor onderhoud en verplichte keuringen hebben we diverse mantelcontracten lopen die bovenschools zijn afgesloten.

Jaarlijks doteren we bedragen aan de voorziening voor toekomstig onderhoud aan de schoolgebouwen.

In december 2021 ontvingen wij vanuit de gemeente Krimpenerwaard het bericht dat definitief besloten is tot nieuwbouw van cbs De Ark in Bergambacht op de bestaande locatie. Er is een projectleider (ICS) aangesteld om de planvorming en de uitvoering te begeleiden.

5.1.5 Financiële positie op balansdatum incl. goede toelichting

De in deze paragraaf genoemde kengetallen geven inzicht in de financiële gezondheid van de organisatie. We hanteren de hieronder toegelichte kengetallen:

Weerstandsvermogen

Het vrije deel van het eigen vermogen minus (materiële) vaste activa uitgedrukt in een percentage van de jaarlijkse rijksbijdrage.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen. Het verschaft inzicht in de financieringsopbouw en geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op langere termijn kan worden voldaan. De solvabiliteit is exclusief (1) en inclusief (2) de bestaande voorzieningen.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. Liquiditeit wordt gedefinieerd als: de verhouding tussen de vlottende activa (som van de liquide middelen en de vorderingen) en de kortlopende schulden.

Rentabiliteit

De rentabiliteit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief resultaat. Voor de onderwijssector is een rentabiliteit van 0% verdedigbaar, omdat het onderwijs geen winstoogmerk kent. Rentabiliteit wordt gedefinieerd als: het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering gedeeld door de totale baten uit de gewone bedrijfsvoering.

Huisvestingsratio

Deze geeft weer welk deel van de totale lasten is besteed aan lasten voor huisvesting. Daaronder vallen ook de afschrijvingen voor gebouwen en terreinen.

Bovenmatig publiek eigen vermogen

PCPO Krimpenerwaard heeft volgens de [rekenmethode](#) van OCW een ratio van 0,98 bij het bovenmatig eigen vermogen. Dit overschrijdt de norm niet. De ratio zal als gevolg van de vereenvoudiging van de bekostiging in boekjaar 2022 verder zakken.

Kengetal	Formule	Streefwaarden PCPO	Norm landelijk	2021	2020	2019	2018
Weerstandsvermogen	Reserves (excl. MVA) / Totale lasten	8-13	10-20	10,59	9,25	12,28	9,39
Weerstandsvermogen	Reserves (incl. MVA) / Totale lasten	20-30	10-20	25,40	24,58	28,76	29,76
Solvabiliteit 1	(Eigen vermogen excl. voorzieningen) / Balanstotaal	>40	>30	57,92	59,93	63,96	63,12
Solvabiliteit 2	(Eigen vermogen + Voorzieningen) / Balanstotaal	>60	>30	76,92	78,02	81,11	77,88
Liquiditeit	Vlottende activa / Vlottende passiva	>1,5	< 1	2,89	2,89	3,45	2,61
Rentabiliteit	Exploitatieresultaat / Totale baten	-5/+5	>0 en <5	3,59	-2,79	0,98	-0,35
Huisvestingsratio	Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen / totale lasten * 100	<10		8,51	7,39	7,35	7,11
Bovenmatig eigen vermogen	Rekenmodule ministerie	< 1	< 1	0,98	0,88		

De tabel met kengetallen laat zien dat vrijwel alle kengetallen van de PCPO Krimpenerwaard zich rond of boven de gestelde bandbreedtes bewegen. Daarmee voldoen deze cijfers aan de eisen die door het bestuur en de overheid gesteld zijn. Verder geven de kengetallen aan dat PCPO Krimpenerwaard een financieel gezonde organisatie is. Vanuit de controle en beheersing van de beschikbare middelen wordt zo goed als mogelijk gezocht naar zinnige en noodzakelijke investeringen.

Voor de streefwaarden geldt dat de norm gekozen is die de PO-raad, in navolging van de commissie DON, voor organisaties van de omvang van de PCPO Krimpenerwaard heeft vastgesteld. Bij het weerstandsvermogen incl. MVA is hiervan afgeweken en is de bovengrens voor nu op advies van een controlerende accountant gesteld op 20% waar het advies 10% is. Gezien de kleinschaligheid van de stichting en de risico's die in de risicoparagraaf beschreven zijn, is er door het bestuur voor gekozen om te streven naar een weerstandsvermogen > dan 10%. Intern bekijken we met elkaar waar opgebouwd vermogen zo goed als mogelijk ingezet kan worden ten gunste van het primaire proces zonder daarbij de risico's en het belang van reserves uit het oog te verliezen.

Om meer zicht te krijgen en te houden op het vermogen en de risico's is in 2020 met de belanghebbende een uitvoerige risicoanalyse gemaakt met de vertaling naar de vermogenspositie. Op basis daarvan zijn de eigen streefwaarden vastgesteld voor het weerstandsvermogen inclusief en exclusief de MVA.

5.1.6 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

In vergelijking met vorig jaar is het balans totaal fors toegenomen.

De materiele vaste activa is met ruim € 120.000 toegenomen in verband met grote investeringen in ICT en zonnepanelen. De toename is relatief gering vanwege het (verder) opschonen van de activelijst.

Als gevolg van het positieve resultaat en het verder opbouwen van de voorzieningen, zijn de liquide middelen fors hoger dan begroot.

Als gevolg van het positieve resultaat is het eigen vermogen toegenomen. Vanwege gestegen kosten en de aanpassing van de MJOP's, is er ook extra gedoteerd in voorziening groot onderhoud waardoor het totaal aan voorzieningen fors opgelopen is.

Investerings zijn gedaan op basis van de investeringsplanning en/of de daaronder liggende beleidskeuzen. De dotaties hebben plaatsgevonden op basis van geldende wet- en regelgeving en toekomstige verplichtingen voor jubilea, opname duurzame inzetbaarheid en groot onderhoud.

Balans per 31-12-2021 en 31-12-2020

Activa (€)	31 december 2021	31 december 2020
Materiele vaste activa	1.711.448	1.583.970
Financiële vaste activa	4.725	4.725
Vorderingen	633.971	535.807
Liquide middelen	2.542.925	1.936.566
Totaal	4.893.069	4.061.069
Passiva (€)		
Eigen vermogen	2.834.116	2.433.824
Voorzieningen	929.395	734.520
Kortlopende schulden	1.098.032	855.395
Langlopende schulden	31.526	37.330
Totaal	4.893.069	4.061.069

5.1.6.a Verantwoording besteding overmatige reserves o.b.v. signaleringswaarde

PCPO Krimpenerwaard heeft volgens de [rekenmethode](#) van OCW een ratio van 0,98 bij het bovenmatig eigen vermogen. Dit overschrijdt de norm niet. De ratio zal als gevolg van de vereenvoudiging van de bekostiging in boekjaar 2022 verder zakken.

5.1.7 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Bij het opstellen van de begroting 2021 is uitgegaan van alle baten die met zekerheid zouden komen en de baten die met vrij veel zekerheid zouden komen. Dit is een redelijk voorzichtige benadering, maar geeft in ieder geval een vrij grote mate van zekerheid dat er niet met baten gerekend wordt die nog onzeker zijn.

De baten voor de Inhaal- en ondersteuningssubsidie, de subsidie Extra Handen voor de Klas en de baten vanuit het Nationaal Programma onderwijs waren vrijwel allemaal niet bekend bij het tot stand komen van de begroting 2021. Hoewel het gelukt is aanzienlijk meer personeel te werven om de doelen te verwezenlijken, zijn er ook een heel aantal (directie) vacatures open blijven staan. Dit is voor een aanzienlijk deel de oorzaak van het positieve resultaat.

Bovenstaande heeft voor ruim 800 duizend euro aan extra baten gezorgd. Daarnaast is er 84 duizend euro aan extra groeibijdragen ontvangen en 80 duizend euro extra vanwege de instroom van een aanzienlijk aantal statushouders. Samen met de indexatie van de bekostiging vanwege de gestegen loonkosten en wat extra baten vanuit het samenwerkingsverband is er 1,25 miljoen extra rijksbijdragen ontvangen.

De overige baten zijn fors hoger dan begroot. Detachering van personeel bij OCW en geïntensiveerde samenwerking met andere besturen binnen de invalpool hebben er in 2021 toe geleid dat er 100 duizend euro aan extra baten ontvangen is in verband met uitleen van personeel. Ook voert PCPO Krimpenerwaard sinds 2019 de administratie van 4 Verenigingen van Eigenaren waar onze scholen mede deel van uitmaken. Hiervoor zijn baten ontvangen om de lasten daarvan te dekken.

Hieronder de ontvangen baten over 2021 afgezet tegen de begroting 2021 en de realisatie 2020.

Baten (€)

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Rijksbijdragen	10.600.672	9.347.438	9.220.306
Overige overheidsbijdragen en – subsidies	94.776	94.539	141.302
Overige baten	460.644	341.679	539.609
Totaal Baten	11.156.092	9.783.657	9.901.217

Voor al de hierboven genoemde extra baten geldt dat hier ook extra lasten tegenover staan. De salarissen zijn flink gestegen en er is extra personeel ingehuurd voor de Internationale Schakelklassen. Ook de groeibijdragen zijn volledig ingezet.

Tegenover de inkomsten uit detachering staan salarislasten.

De diverse subsidies die ontvangen zijn in verband met de gevolgen van de Coronapandemie zijn vrijwel volledig ingezet. Meer informatie hierover is te vinden in hoofdstuk 2.2.2. Hoewel de pandemie voor een hoop extra kosten heeft gezorgd, is er daardoor ook veel niet doorgegaan. Studiebijeenkomsten zijn een groot deel van het jaar afgelast of in afgeslankte vorm doorgegaan. Dit bracht aanzienlijk minder kosten met zich mee. Op momenten dat dit wel mogelijk was qua regelgeving, was er niet altijd gelegenheid. Het openhouden van de scholen en de focus op het verzorgen van onderwijs had primair de aandacht.

Vanwege de overgang naar een ander bouwkundig adviesbureau, voortschrijdend inzicht en de mogelijkheid tot renovatie in plaats van nieuwbouw van één van de panden, is een extra dotatie voor de Voorziening groot Onderhoud gedaan van € 140.000.

De overige instellingslasten zijn duidelijk hoger. Vanwege de voortdurende pandemie zijn de uitgaven aan ICT-gerelateerde zaken opgelopen. Ook uitgaven aan zij-instromers en diverse lasten vanuit de NPO en Inhaal- en ondersteuningssubsidie zijn hier geboekt.

Lasten (€)

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Personele lasten	8.418.690	7.819.032	8.205.779
Afschrijvingen	327.260	279.179	327.445
Huisvestingslasten	910.492	745.877	748.472
Overige instellingslasten	1.092.019	957.576	894.008
Totaal Lasten	10.748.461	9.801.664	10.175.705

Allocatie van middelen

PCPO Krimpenerwaard kiest ervoor zoveel mogelijk middelen op schoolniveau in te zetten. Primair vallen alle middelen op schoolniveau, middels een afdracht van 3,5% van het bekostiging personeel en 75% van het PAB-budget (exclusief de werkdrukmiddelen) worden collectieve zaken geregeld en betaald. Te denken valt hierbij aan alle scholing, de kosten voor verlof van personeelsleden, contributies, kosten voor (ziekte)verzuim, personele frictie, enz. Een totaaloverzicht is te vinden in het Algemeen Financieel Beleid van de stichting. Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs heeft de keuze gemaakt de middelen te verdelen over de besturen. Intern worden deze middelen op basis van leerlingaantal en

zorgzwaarte van de school verdeeld over de scholen. De middelen die toegekend zijn in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid zijn hier één van de graadmeters voor. Deze middelen gaan rechtstreeks naar de scholen die het betreffen. Deze middelen zijn uitgegeven aan het verbeteren van de Vroeg Voorschoolse Educatie in samenspraak met opvangpartners, het bevorderen van de doorgaande lijn van 2 tot 8-jarigen en het 'leren' van de doelgroep in combinatie met de sociale context waarin zij zich bevinden.

De overhead bedraagt maximaal 4,5% van de totale baten, hiermee worden de staf, de administratiekosten inclusief de kosten voor de accountantscontrole en de huisvestingskosten betaald.

5.1.8 Analyse exploitatie in relatie tot de begroting en realisatie vorig jaar

Zowel de baten als lasten laten een afwijking zien ten opzichte van de begroting 2021 en realisatie 2020.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Totaal Baten	11.156.092	9.783.657	9.901.217
Totaal Lasten	10.748.461	9.801.664	10.175.705
<i>Saldo Baten en Lasten</i>	<i>407.631</i>	<i>- 18.007</i>	<i>- 274.488</i>
Financiële Baten en Lasten	- 7.339	- 2.859	- 1.728
Resultaat	400.292	- 20.866	- 276.216

Al met al is er 1,37 miljoen meer binnen gekomen en 0,95 miljoen extra uitgegeven.

In de begroting 2021 was geen rekening gehouden met ruim 800 duizend euro aan Coronasubsidies, hogere groeibijdragen en meer bekostiging voor de nieuwkomers. Tegelijkertijd kwamen er ook extra middelen vanuit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs.

De overige baten waren 110 duizend euro hoger dan begroot door extra baten voor detachering van personeel van en de baten in verband met het voeren van de administratie voor 4 Verenigingen van Eigenaren. Genoemde zaken verklaren op hoofdlijnen ook het verschil met 2020.

De lasten waren in 2021 ruim 950 duizend euro hoger dan begroot voor 2021 en 570 duizend euro hoger dan gerealiseerd in 2020. Een loonstijging en extra lasten in verband met de diverse Coronasubsidies, de ontvangen groeibijdragen en het starten van een tweede Internationale Schakelklas zijn hier de belangrijkste oorzaken van.

Besteding middelen Passend Onderwijs

Vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs ontvingen wij in 2021 € 429.400. Deze middelen zijn aan de volgende zaken besteed:

Middelen Passend Onderwijs	
Ondersteuningsstructuur	71.300
Trajectbegeleiding en coördinatie	24.600
Interne begeleiding	38.200
Professionalisering	8.500
Ondersteuning leraren	61.000
Professionalisering	21.500
Begeleiding leerkrachten	39.500
Ondersteuning leerlingen	298.100
Handen in de klas	182.500
Materiële inzet	12.800
Leerlinggebonden begeleiding	102.800
Totaal	430.400

Meer inhoudelijke informatie is te lezen in paragraaf 3.2.6.

5.1.9 Toelichting op het investeringsbeleid

Er zijn afgelopen jaar diverse investeringen gedaan, zoals opgenomen in de investeringsplanning van 2021. Hierin is niet significant afgeweken van de meerjarige investeringsplanning. Deze planning is erop gericht de gemaakte beleidskeuzes materieel te ondersteunen en de strategische doelen van de stichting te verwezenlijken.

Investerings en afschrijven over 2021 (€)

	Investerings	Afschrijving
Gebouwen en terreinen	0	4.007
Technische zaken	129.828	46.079
Meubilair	21.232	85.532
ICT	275.557	135.078
Onderwijs Leer Pakket en apparatuur	28.121	56.564
Totaal	454.738	327.260

De investeringen in Technische zaken en ICT vallen in bovenstaande tabel op. De Technische zaken betreft investeringen in duurzaamheidsmaatregelen, zoals ledverlichting en PV-Panelen. ICT betreft vervangingsinvesteringen van de leerling-devices uit 2018.

5.1.10 Toelichting op kasstromen en financiering

Behoudens de in de voorgaande paragrafen beschreven zaken, hebben zich vrijwel geen opvallende zaken voorgedaan in 2021. Conform de meerjarenonderhoudsplanning is het onderhoud op de scholen uitgevoerd, waarvan de kosten aan de voorziening zijn onttrokken. In incidentele gevallen wordt er beredeneerd afgeweken van het MJOP en worden zaken naar voren gehaald of naar achteren geschoven. De voorziening groot onderhoud is verder opgebouwd om aan de toekomstige verplichtingen die voortvloeien uit de meerjarenonderhoudsplanningen te kunnen voldoen. Er is een extra dotatie voor de Voorziening groot Onderhoud gedaan van € 140.000, vanwege de overgang naar een ander bouwkundig adviesbureau, voortschrijdend inzicht en de mogelijkheid tot renovatie in plaats van nieuwbouw van één van de panden.

Ook de gratificaties voor diverse jubilea zijn onttrokken aan de daarvoor bestemde voorziening en de voorziening is verder opgebouwd conform geldende richtbedragen. Dit geldt ook voor de voorziening voor Duurzame Inzetbaarheid.

Hieronder de stand van de diverse (bestemming)reserves en voorzieningen per 31-12-2021 en 01-01-2021:

Reserves en eigen vermogen per 31-12-2021 en 01-01-2021 (€)

	31-12-2021	01-01-2021
Algemene reserve	1.613.256	1.444.946
Reserve bovenschools	543.614	307.752
Bestemmingsreserve bovenschools	120.000	120.000
Reserve nieuwbouw	18.964	16.727
Overige reserve (privaat)	538.281	544.399
Totaal Eigen vermogen	2.834.116	2.433.824

Voorzieningen per 31-12-2021 en 01-01-2021 (€)

	31-12-2021	01-01-2021
Voorziening onderhoud	779.456	603.093
Voorziening jubilea	99.961	86.188
Voorziening duurzame inzetbaarheid	49.979	45.239
Totaal Voorzieningen	929.395	734.520

Drie panden vallen niet onder de voorziening onderhoud zoals hierboven genoemd. Het betreft MultiFunctionele Accommodaties waarvan het beheer bij een VVE ligt. De lasten van de investeringen die gedaan zijn, lopen via de VVE. Voor de stichting geldt dat dit een gering financieel risico met zich meebrengt, omdat er liquide middelen voor de afschrijving en opbouw van een onderhoudsvoorziening in de VVE moeten worden ondergebracht. Dit heeft invloed op de kengetallen en het beschikbare vermogen om te investeren en uitgaven-pieken op te vangen.

5.1.11 Informatie over financiële instrumenten

Niet van toepassing.

5.1.12 In control statement

Niet van toepassing.

5.1.13 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

Er is een inventarisatie en analyse gemaakt van de tussen- en eindopbrengsten. De scholen formuleerden daarnaast eigen schoolambities t.a.v. de hoofdvakken rekenen, lezen en taal. Deze zijn besproken binnen directieoverleg en bestuur.

Voor directeuren en Intern Begeleiders was er een gezamenlijke scholing rond het werken met referentieniveaus. Dit resulteerde in het document 'Zicht op Ontwikkeling', dat m.i.v. 2022 gehanteerd gaat worden voor de analyse van de tussen- en eindopbrengsten.

5.2 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

5.2.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

Ieder jaar vindt methodeonderzoek plaats. Een methode wordt in 9 jaar afgeschreven. Binnen deze cyclus wordt, in de regel, het gehele methodebestand vernieuwd. Er is een toenemende trend in het aanbod van digitale methodes. Deze nieuwe generatie methodes maakt gebruik van intelligente software. Deze maakt het mogelijk dat leerlingen specifieke en/of aanvullende opdrachten krijgen die nauw aansluiten bij hun eigen en ontwikkelingsfase. Het zorgt ervoor dat wij beter tegemoet kunnen komen aan de individuele ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Het gepersonaliseerd leren neemt hiermee een vlucht en wordt hierdoor concreet ingevuld.

Het doet een beroep op een andere houding van de leerkracht. Deze volgt de leerling via een dashboard en kan per direct op basis van real time informatie extra instructie geven. Zie ook strategisch personeelsbeleid onder 5.1.2.

De gemeente Krimpenerwaard ontving een eigen budget aan NPO-middelen. Deze moesten worden ingezet aanvullend op de NPO-plannen van de scholen. In het gezamenlijk overleg van gemeente en schoolbesturen is overeengekomen een belangrijk deel van deze middelen in te zetten voor Alert-4-you, een programma dat vroegtijdig ingezet wordt in de onderbouw van de scholen, gericht op gedrag en welbevinden. Een pilot op pcb De Rank in Schoonhoven lag hieraan ten grondslag.

De middelen die ontvangen zijn voor het bestrijden van de onderwijsachterstanden zijn ingezet voor de Vroeg Voorschoolse Educatie en de doorgaande lijn van opvang naar onderwijs.

5.2.2 Onderwijsprestaties

De tussen- en eindopbrengsten lagen in 2021 onder de gebruikelijke scores en onder de eigen ambities. Lockdown en scholensluiting lijken hier voor een deel de verklaring. De scholen hebben dit nader geanalyseerd in hun NPO-plan. De conclusies zijn vertaald in concrete acties waaraan de NPO-middelen ten grondslag liggen.

5.2.3 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

De scholen van de PCPO Krimpenerwaard hanteren een open toelatingsbeleid. Toelating van leerlingen ligt in handen van de directeuren, verwijderen door de bestuurder. In 2021 was er geen sprake van verwijdering van leerlingen.

5.2.4 Werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

In het kader van cyclisch kwaliteitsbeleid worden binnen het kwaliteitsinstrument Parnasys/WMK eigen vragenlijsten ontwikkeld rond de thema's ICT, Eigenaarschap en Inclusie. In 2021 is de vragenlijst ICT uitgezet onder medewerkers en leerlingen en de vragenlijst Inclusie onder leerkrachten. De uitslagen en conclusies worden betrokken in de evaluatie en bijstelling van het beleid.

5.3 Duurzaamheid

5.3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. duurzaamheid

Voor scholen waar binnen afzienbare tijd (ver-)nieuwbouw wordt voorzien worden duurzaamheidsmaatregelen daarin betrokken (De Ark en De Rank). Voor de overige schoolgebouwen is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar vragen t.a.v. (on-)mogelijkheden dak, investeringskosten, terugverdientijd enz. Dit resulteerde in de aanschaf en installatie van zonnepanelen op cbs Eben-Haëzerschool, De Bron, De Wegwijzer en de Ichthusschool (uitbreiding). Binnenkort volgt ook de Kon. Julianaschool. Op deze school werd ook een pilot uitgevoerd met Ledverlichting. Alle bestaande verlichting werd vervangen. De ervaringen van deze pilot worden meegenomen in mogelijke aanpassingen op de andere scholen.

6 Toekomstige ontwikkelingen

6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein

6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

De ontwikkelingen t.a.v. de inzet van ICT zullen blijvend aandacht houden. Met het organiseren van onderwijs op afstand tijdens de scholensluiting nam de kennis over gebruik en inzet van ICT sterk toe. Het opent nieuwe gezichtspunten voor toekomstig gebruik.

Het samenwerkingsverband Midden-Holland reikte ook een tweetal aandachtspunten aan: dyslexie en begaafdheid. Vanuit de monitor dyslexie blijkt dat niet alle scholen scoren binnen de normen van de dyslexiemonitor. Specifieke aandacht voor het leesonderwijs is hierin belangrijk. Met de aanschaf en de inzet van het ondersteuningsprogramma's BOUW en Letterster zijn hierin inmiddels de eerste stappen gezet.

Het is belangrijk specifiek aandacht aan het begaafdenonderwijs te schenken. Op de scholen van de PCPO Krimpenerwaard gebeurt dat al in een bonte veelkleurigheid. In een beknopte beleidsnotitie verwoordden wij de stichtingsbrede uitgangspunten voor een relevant aanbod. Het samenwerkingsverband deed onderzoek naar hoogbegaafden-onderwijs in het gehele gebied. De uitkomsten daarvan worden vertaald in activiteiten gericht op kennisdeling en de beschikbaarheid van expertise.

Daarnaast wordt gesproken en nagedacht over de mogelijkheden van toenemende inclusie. In dat kader stelde de PCPO Krimpenerwaard in samenspraak met de andere besturen binnen de gemeente het visiedocument 'Naar inclusiever onderwijs in de Krimpenerwaard' op. Uitgangspunt en doelstelling is dat de reguliere basisscholen alle leerlingen ^{t/m} niveau SBO binnen de eigen school toereikende ondersteuning kunnen bieden. In het verlengde hiervan zijn inmiddels ook gesprekken met de gemeente gestart m.b.t. de participatie van jeugdzorg.

6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

Onderzoek richt zich met name op huisvesting en duurzaamheid. Zie hieronder.

6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg

Met de invoering van ParnasSys/WMK ontstaat de mogelijkheid het kwaliteitsbeleid in een nieuwe cyclische meerjarenplanning vorm te geven. Wij ontwikkelden eigen kwaliteitskaarten op de beleidsthema's ICT, eigenaarschap en inclusiever onderwijs. Voor ICT en inclusiever onderwijs zijn deze in 2021 voor het eerst gescoord.

In het kader van de opbrengsten werken de scholen met schoolspecifieke ambities. Deze worden nu gebaseerd op de zgn. vaardigheidsscore per groep. Nu overheid en inspectie in het toezichtkader de systematiek van de referentieniveaus hebben opgenomen is dit element aan de kwaliteitscyclus worden toegevoegd.

6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel

Er is veel zorg om en aandacht voor het lerarentekort. Binnen de PCPO Krimpenerwaard wordt dit steeds meer voelbaar en merkbaar. Op allerlei manieren proberen wij in contact te komen met studenten, zij-instromers, leraren en directeurs van elders. Wij gaan met hen in gesprek en bekijken welke mogelijkheden er zijn voor werk ^{en/of} persoonlijke ontwikkeling binnen onze stichting.

In 2021 namen wij in het verlengde hiervan een promotievideo op, gericht op de werving van nieuw personeel. Eind 2021 startten wij een social mediacampagne op LinkedIn en Facebook om de bekendheid van de stichting en de scholen te vergroten en bij vacatures mogelijke kandidaten gericht te benaderen via hun eigen accounts.

6.1.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting

In het IHP worden diverse schoolgebouwen genoemd om te renoveren, te vernieuwen of geheel te vervangen. De Ark (Bergambacht) staat daarbij als eerste op de planning, gevolgd door De Rank (Schoonhoven). Eind 2021 besloten college en raad van de gemeente Krimpenerwaard dat voor cbs De Ark vervangende nieuwbouw wordt gerealiseerd op de huidige locatie. Projectbureau ICS detacheerde een projectleider die namens de gemeente (bouwheer) de voorbereidingen en de uitvoering begeleid.

6.1.6 Toekomstige investeringen

Afhankelijk van de uitkomsten naar verduurzaming van de huidige panden, worden investeringen opgenomen in de planning. Verder zal de investeringsplanning gevolgd worden.

6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

T.a.v. duurzaamheid geldt dat dit richting de toekomst voortdurend onze aandacht heeft. Op dit moment wordt in samenspraak met gemeentebestuur en collega-schoolbesturen het IHP geactualiseerd. Hierbinnen wordt het gesprek gevoerd over de varianten ENG, BENG en 0-op-de-meter. Uitgangspunt lijkt voornamelijk dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij natuurlijke momenten van vervanging en/of aanpassing. Op dit moment wordt dat actueel en concreet in de planvorming voor de (ver-)nieuwbouw van CBS de Ark.

Voor schoolgebouwen van recentere datum bezien wij daarnaast vanuit de eigen verantwoordelijkheid of er interessante business-cases te realiseren zijn rond de installatie van zonnepanelen (Kon. Julianaschool), het aanbrengen van LED-verlichting (de Rank) en/of de optimalisatie van isolatie.

Tenslotte zien wij belangstellend uit naar de uitwerking van de plannen zoals die in het regeerakkoord recent zijn aangekondigd.

6.2 Continuïteitsparagraaf

6.2.1 A.1 Kengetallen

Personeel				
	2021	2022	2023	2024
Onderwijzend personeel	85,40	85,00	80,50	80,50
Management / directie	8,23	8,10	8,10	8,10
Overige medewerkers	20,38	21,00	18,00	18,00
Leerlingaantal op 1-10	1.490	1.491	1.493	1.473

Het leerlingaantal lijkt te stabiliseren de komende jaren. Vanwege de extra middelen vanuit het NPO, zijn er meer medewerkers aangenomen. De verwachting is dat dit vanaf 2023 weer iets af zal nemen.

De meerjarenbegroting 2021-2024 is gemaakt met als basisteldatum 1 oktober. Hoewel met ingang van 2022 teldatum 1 februari geldt, is ervoor gekozen binnen de huidige 1 oktober systematiek te blijven werken tijdens de begrotingsronde van 2021. De aange-reikte berekeningen van onder andere de PO-raad hadden als uitkomst dat de aanpassing van de bekostiging voor PCPO Krimpenerwaard een zeer gering (positief) gevolg heeft. Met ingang van 2022 zal 1 februari als uitgangspunt genomen worden.

6.2.2 A.2 Meerjarenbegroting

In onderstaande tabellen is de cijfermatige uitkomst te vinden van de raming van baten en lasten tot en met 2024.

Realisatie 2021 en raming baten en lasten 2022 t/m 2024 (€)

	2021	2022	2023	2024
Baten	11.156.092	10.907.265	10.276.481	9.878.160
Rijksbijdragen	10.600.672	10.452.155	9.863.013	9.464.655
Overige overheidsbijdragen en subsidies	94.776	92.575	94.100	94.139
College-, cursus- en/of examengelden	0	0	0	0
Baten in opdracht van derden	0	0	0	0
Overige baten	460.644	362.535	319.368	319.368
Lasten	10.748.461	10.897.843	10.250.223	9.856.503
Personeelslasten	8.418.690	8.678.694	8.075.167	7.716.949
Afschrijvingen	327.260	376.263	405.670	425.918
Huisvestingslasten	910.492	775.637	770.637	770.637
Overige lasten	1.092.019	1.067.249	998.749	942.999
Saldo baten en lasten	407.631	9.422	26.258	21.657
Saldo fin. bedrijfsvoering	-7.339	-7.500	-7.500	-7.500
Saldo buitengewone baten en lasten	0	-400.000	0	0
Totaal resultaat	400.292	-398.078	18.758	14.157

Bij het opstellen van de begroting en het formatieplan wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd. Belangrijke basis voor de meerjarenbegroting zijn de leerlingaantallen op 1 oktober en de Gemiddelde Gewogen Leeftijd van het personeel. Deze gegevens bepalen voor 90% de bekostiging. De meerjarenbegroting 2021 – 2024 is tot stand gekomen op basis van de leerlingaantallen zoals opgenomen in paragraaf 6.2.1 A.1. De aantallen zijn aange-reikt door de directeuren bij het opstellen van de begroting 2022 en gecombineerd met de meest recente gemeentelijke prognosecijfers.

De GGL-berekening is gedaan op basis van het aanblijven van al het huidige personeel, incl. de mensen met een tijdelijk contract en verwachte uitstroom door pensionering.

Zoals eerder al geschreven is er bij het tot stand komen van deze meerjarenbegroting nog gewerkt met de 1 oktober telling. Met ingang van 2022 zal 1 februari en de vereenvoudiging van de bekostiging het uitgangspunt zijn.

Bij de bekostiging is uitgegaan van de huidige bedragen zoals door DUO bekend gemaakt in de beschikkingen van oktober 2021. Daarbij is uitgegaan van het continueren van de werkdrukmiddelen in zijn huidige vorm en voor een deel met de toezeggingen die voor de toekomst gedaan zijn. Alle momenteel bekende baten, lasten en toekomstige verplichtingen zijn meegenomen in de meerjarencijfers. Daar waar onzekerheden en risico's voorzien zijn, is gewerkt met stelposten. Een belangrijke onzekerheid is de ontwikkeling van de loonkosten in combinatie met de bekostiging. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is uitgegaan van evenwicht tussen kostenstijging en bekostiging.

Qua salarislasteren is in de meerjarenbegroting uitgegaan van de salariskosten die gelden per 01-01-2022, inclusief alle toelagen. Zaken als spaarverlof, ouderschapsverlof en verlof voor Duurzame Inzetbaarheid zijn meegenomen op basis van de nu bekende gegevens en aangevuld met gemiddelden uit het verleden.

Daar waar met een redelijke mate van zekerheid uitgegaan kan worden van het voortzetten van gemeentelijke subsidies, inkomsten vanuit verhuur en andere geldstromen zijn deze opgenomen. Daar waar twijfel bestaat zijn de baten geschrapt.

Raming balans 2021 t/m 2024 (€)

Balans	2021	2022	2023	2024
Vaste Activa	1.716.173	1.811.234	1.832.865	1.723.903
Immaterieel	0	0	0	0
Materieel	1.711.448	1.806.509	1.828.140	1.719.178
Financieel	4.725	4.725	4.725	4.725
Vlottende Activa	3.176.896	2.812.995	2.803.750	2.936.855
Voorraden	0	0	0	0
Vorderingen	633.971	165.181	165.181	165.181
Effecten	0	0	0	0
Liquide Middelen	2.542.925	2.247.814	2.238.569	2.371.674
Totaal Activa	4.893.069	4.224.229	4.236.615	4.260.758
Eigen Vermogen	2.834.116	2.436.038	2.454.796	2.468.953
Algemene Reserve	1.613.256	1.215.178	1.233.936	1.248.093
Bestemmingsreserves	1.220.860	1.220.860	1.220.860	1.220.860
Overige reserves	0	0	0	0
Voorzieningen	929.395	858.191	851.819	861.805
Langlopende schulden	31.526	30.000	30.000	30.000
Kortlopende schulden	1.098.032	900.000	900.000	900.000
Totaal Passiva	4.893.069	4.224.229	4.236.615	4.260.758

Bovenstaande meerjarenbalans is gemaakt op basis van de eindbalans 2021 en de diverse onderliggende stukken. Conform de meerjareninvesteringsplanning zullen de investeringen uitgevoerd worden. De verwachting is dat dit meerjarig gezien in zijn totaliteit min of meer in evenwicht zal zijn met het bedrag dat aan afschrijvingen opgenomen is. De beschikbare liquide middelen zijn ruimschoots voldoende om deze investeringen te dragen.

In de huisvestingslasten is het dotatiebedrag opgenomen dat voortkomt uit de MJOP's van de diverse panden. De overige huisvestingslasten zijn zonder indexatie opgenomen. Daarbij is gewerkt vanuit de aanname dat over het geheel genomen de bekostiging met eenzelfde percentage stijgt als de lasten. Dit geldt ook voor leermiddelen en overige instellingslasten.

Voor de 3 MFA-locaties is door de Vereniging van Eigenaren een voorziening aangelegd. Deze lasten zullen rechtstreeks in het resultaat van het betreffende jaar opgenomen worden en zijn zodoende geen onderdeel van de voorziening groot onderhoud die hier genoemd wordt.

KENGETALLEN

	2021	2020
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	2,89	2,89
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	57,92	59,93
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	76,92	78,02
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	3,59	-2,79
Weerstandsvermogen excl. MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%</i>)	10,59	9,22
Weerstandsvermogen incl. MVA (<i>Eigen vermogen / totale baten * 100%</i>)	25,40	24,58
Huisvestingsratio (<i>((Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100 %))</i>)	8,51	7,39
Personele lasten / totale lasten (in %)	78,32	80,64
Materiële lasten / totale lasten (in %)	21,68	19,36
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	21,73	19,37
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	78,27	80,63

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 1.000,- aangehouden.

Op voorstaande termijnen zijn uitzonderingen, dit betreft zaken welke voor 1 augustus 2005 zijn geactiveerd en waarvoor een andere afschrijvingstermijn is toegekend.

De activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Gebouwen en terreinen: 40 jaar.

Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.

Meubilair: algemeen 20 jaar, inrichting speellokaal 30 jaar.

ICT: computers, servers en printers 5 jaar; netwerkbekabeling 20 jaar; digitale schoolborden 10 jaar; devices 3 jaar.

Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur 9 jaar.

Vorderingen.

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen.

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen.

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

De "Reserve schoolfonds" en het "Algemene private reserves" zijn met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve c.q. het fonds.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Gelet op de omvang van de organisatie (meer dan 50 FTE) wordt de voorziening bepaald op € 825 per FTE.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid:

Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderenverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet.

De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend.

Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 20 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten

gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2021 is 110,2%.
Per ultimo 2020 was deze 93,5%.

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

B2 BALANS NA VERWERKING RESULTAATBESTEMMING PER 31 december 2021

		31 december 2021	31 december 2020
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1		
Gebouwen en terreinen		87.489	91.496
Technische zaken		300.170	216.421
Meubilair		547.081	611.381
ICT		600.676	460.197
OLP en apparatuur		176.032	204.475
		<u>1.711.448</u>	<u>1.583.970</u>
Financiële vaste activa	2		
Waarborgsommen		350	350
Bankgarantie		4.375	4.375
		<u>4.725</u>	<u>4.725</u>
Vlottende activa			
Vorderingen	3		
Bekostiging OCW		468.790	426.670
Overige overlopende activa		38.441	50.904
Overige vorderingen		126.740	58.233
		<u>633.971</u>	<u>535.807</u>
Liquide middelen	4	<u>2.542.925</u>	<u>1.936.566</u>
		<u>4.893.069</u>	<u>4.061.069</u>

B2 BALANS NA VERWERKING RESULTAATBESTEMMING PER 31 december 2021

	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen	5			
Algemene reserve	1.613.256		1.444.946	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	<u>1.220.860</u>		<u>988.878</u>	
		2.834.116		2.433.824
Voorzieningen	6			
Personeelsvoorzieningen	149.940		131.427	
Overige voorzieningen	<u>779.456</u>		<u>603.093</u>	
		929.395		734.520
Langlopende schulden	7			
Overige langlopende schulden	<u>31.526</u>		<u>37.330</u>	
		31.526		37.330
Kortlopende schulden	8			
Crediteuren	260.780		109.264	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	381.501		314.274	
Schulden terzake van pensioenen	120.688		98.714	
Overige kortlopende schulden	42.066		57.606	
Overlopende passiva	<u>292.998</u>		<u>275.538</u>	
		<u>1.098.032</u>		<u>855.395</u>
			<u>4.893.069</u>	<u>4.061.069</u>

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	10.600.672	9.347.438	9.220.306
Overige overheidsbijdragen en subsidies	94.776	94.539	141.302
Overige baten	460.644	341.679	539.609
	11.156.092	9.783.657	9.901.217
Lasten			
Personele lasten	8.418.690	7.819.032	8.205.779
Afschrijvingen	327.260	279.179	327.445
Huisvestingslasten	910.492	745.877	748.472
Overige instellingslasten	1.092.019	957.576	894.008
	10.748.461	9.801.664	10.175.705
Saldo baten en lasten	407.631	-18.007	-274.488
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	62	0	151
Financiële lasten	7.401	2.859	1.880
Financiële baten en lasten	-7.339	-2.859	-1.728
Resultaat	400.292	-20.866	-276.216

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2021

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		407.631		-274.488
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	327.260		327.445	
- Mutaties voorzieningen	<u>194.876</u>		<u>7.724</u>	
		522.136		335.169
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	-98.164		3.547	
- Kortlopende schulden	<u>242.637</u>		<u>98.867</u>	
		<u>144.473</u>		<u>102.413</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.074.239		163.095
- Ontvangen interest	62		151	
- Betaalde interest	<u>-7.401</u>		<u>-1.880</u>	
		<u>-7.339</u>		<u>-1.728</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.066.901		161.366
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	<u>-454.738</u>		<u>-291.155</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-454.738		-291.155
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	-3.701		0	
Aflossing langlopende schulden	<u>-2.103</u>		<u>-6.596</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-5.804</u>		<u>-6.596</u>
Mutatie liquide middelen		<u>606.359</u>		<u>-136.384</u>
Beginstand liquide middelen	1.936.566		2.072.951	
Mutatie liquide middelen	<u>606.359</u>		<u>-136.384</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>2.542.925</u>		<u>1.936.566</u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS NA VERWERKING RESULTAATBESTEMMING

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	87.489	91.496
Technische zaken	300.170	216.421
Meubilair	547.081	611.381
ICT	600.676	460.197
OLP en apparatuur	176.032	204.475
	<u>1.711.448</u>	<u>1.583.970</u>

	Gebouw- en en terreinen	Tech- nische zaken	Meubilair	ICT	OLP en appara- tuur	Totaal
	€	€	€	€	€	€

Boekwaarde 31 december 2020

Aanschafwaarde	160.283	385.028	1.106.466	1.031.848	505.521	3.189.145
Cumulatieve afschrijvingen	-68.787	-168.606	-495.085	-571.651	-301.046	-1.605.175

Boekwaarde 31 december 2020	<u>91.496</u>	<u>216.421</u>	<u>611.381</u>	<u>460.197</u>	<u>204.475</u>	<u>1.583.970</u>
-----------------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Mutaties

Investerings	0	129.828	21.232	275.557	28.121	454.738
Desinvesteringen	0	-43.554	-194.186	-297.277	-74.976	-609.995
Afschrijvingen	-4.007	-46.079	-85.532	-135.078	-56.564	-327.260
Afschr. desinvesteringen	0	43.554	194.186	297.277	74.976	609.995

Mutaties boekwaarde	<u>-4.007</u>	<u>83.749</u>	<u>-64.300</u>	<u>140.479</u>	<u>-28.443</u>	<u>127.478</u>
---------------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Boekwaarde 31 december 2021

Aanschafwaarde	160.283	471.301	933.512	1.010.127	458.666	3.033.889
Cumulatieve afschrijvingen	-72.794	-171.131	-386.431	-409.451	-282.634	-1.322.441

Boekwaarde 31 december 2021	<u>87.489</u>	<u>300.170</u>	<u>547.081</u>	<u>600.676</u>	<u>176.032</u>	<u>1.711.448</u>
-----------------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Afschrijvingspercentages

		t/m
Gebouwen en terreinen	2,50 %	2,50 %
Technische zaken	4,00 %	10,00 %
Meubilair	3,33 %	11,11 %
ICT	5,00 %	33,33 %
OLP en apparatuur	5,00 %	11,11 %

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€

2 Financiële vaste activa

Waarborgsommen	350	350
Bankgarantie	4.375	4.375
	<u>4.725</u>	<u>4.725</u>

Boek- waarde 1-1-21	Investerings- en verstrekte leningen	Desinvest- eringen en afgeloste leningen	Boek- waarde 31-12-21
€	€	€	€
350			350
4.375			4.375
<u>4.725</u>	-	-	<u>4.725</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
3 Vorderingen		
Bekostiging OCW	468.790	426.670
Overige vorderingen	126.740	58.233
Overige overlopende activa	38.441	50.904
	<u>633.971</u>	<u>535.807</u>
Bekostiging OCW		
Bekostiging OCW	468.790	426.670
	<u>468.790</u>	<u>426.670</u>
Overige vorderingen		
Gemeente inzake schade / ozb	0	1.871
Overige vorderingen	126.740	56.362
	<u>126.740</u>	<u>58.233</u>
Overige overlopende activa		
Overige overlopende activa	38.441	50.904
	<u>38.441</u>	<u>50.904</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
4 Liquide middelen		
Kasmiddelen	0	2
Banktegoeden	<u>2.542.925</u>	<u>1.936.565</u>
	<u>2.542.925</u>	<u>1.936.566</u>
Kasmiddelen		
Kassen	<u>0</u>	<u>2</u>
	<u>0</u>	<u>2</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	1.095.693	506.134
Betaalrekening school	41.568	23.607
Spaarrekening	<u>1.405.664</u>	<u>1.406.824</u>
	<u>2.542.925</u>	<u>1.936.565</u>

PASSIVA

5 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1-2021	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	1.444.946	168.310	0	1.613.256
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Bestemmingsreserve ERD	100.000	0	0	100.000
Reserve bovenschools	307.752	235.862	0	543.614
Bestemmingsreserve fusietraject	20.000	0	0	20.000
	427.752	235.862	0	663.614
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	203.424	-6.118	0	197.305
Algemene private reserves	340.976	0	0	340.976
Bestemmingsreserve nieuwbouw	16.727	2.237	0	18.964
	561.126	-3.881	0	557.245
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	988.878	231.982	0	1.220.860
Eigen vermogen	2.433.824	400.292	0	2.834.116

	Saldo 1-1-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente-mutatie	Saldo 31-12-2021
6 Voorzieningen						
Personeel:						
Duurzame inzetbaarheid	45.239	5.000	-260	0	0	49.979
Jubilea	86.188	24.816	-11.042	0	0	99.961
	131.427	29.816	-11.302	0	0	149.940
Overig:						
Onderhoud	603.093	299.698	-123.336	0	0	779.456
	603.093	299.698	-123.336	0	0	779.456
Voorzieningen	734.520	329.514	134.638	0	0	929.395

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Langlopend deel > 1 jaar als volgt te verdelen:

	Kort	Middellang < 5 jaar	Lang > 5 jaar
Jubilea	13.405	26.026	60.530
Duurzame inzetbaarheid		49.979	
Onderhoud		57.053	722.400

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€

7 Langlopende schulden

Overige langlopende schulden	31.526	37.330
	<u>31.526</u>	<u>37.330</u>

	Boek- waarde 01-01- 21	Aflos- singen 2021	Boek- waarde 31-12- 21	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar
	€	€	€	€	€
investeringsubsidie gemeente	31.940	-3.701	28.239	11.103	17.137
investeringsubsidie privaat	5.390	-2.103	3.287	2.616	671
	<u>37.330</u>	<u>-5.804</u>	<u>31.526</u>	<u>13.718</u>	<u>17.808</u>

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€

8 Kortlopende schulden

Crediteuren	260.780	109.264
Belastingen en premies sociale verzekeringen	381.501	314.274
Schulden terzake van pensioenen	120.688	98.714
Overige kortlopende schulden	42.066	57.606
Overlopende passiva	292.998	275.538
	<u>1.098.032</u>	<u>855.395</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	380.226	293.516
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	1.275	20.758
	<u>381.501</u>	<u>314.274</u>

Overige kortlopende schulden

Overige kortlopende schulden	41.314	56.240
Af te dragen BTW	752	1.366
	<u>42.066</u>	<u>57.606</u>

Overlopende passiva

OCW niet geormerkt: lerarenbeurs	12.697	0
Nog te betalen vakantiegeld	274.496	251.132
Vooruitontvangen investeringsubsidies publiek	3.701	3.701
Vooruitontvangen investeringsubsidies privaat	2.103	2.895
OCW Subs inhaal + onderste progr 20-21	0	17.809
	<u>292.998</u>	<u>275.538</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

Model G: Verantwoording subsidies (bijlage behorend bij RJ 660.402, geldend vanaf het verslagjaar 2014)

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toew ijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	datum	
Inhaal- +onderst. Progr. 20-21	IOP2	01-10-2020	J
Zij-instroom	1126170-1	22-03-2021	N
Studieverlof	ABLTINS-339527	25-07-2021	N
Studieverlof	ABLTINS-340742	07-09-2021	N
Impuls + Inn. Bewegingsonderwijs	IIB210103	14-12-2021	N

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toew ijzing	Bedrag van de toew ijzing	Ontvangsten t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	datum						
			€	€	€	€	€	
		totaal	€	€	€	€	€	

G2b. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toew ijzing	Bedrag van de toew ijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	datum						
			€	€	€	€	€	€
		totaal	€	€	€	€	€	€

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

Baten

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	5.983.997	5.844.028	5.882.865
Vergoeding personeel	134.105	50.000	0
Vergoeding Materiële Instandhouding	1.258.737	1.258.286	1.234.692
Vergoeding PAB	1.152.083	1.036.288	1.011.583
Niet-geormerkte subsidies	294.906	312.877	323.213
Overige subsidies Ministerie van OCW	14.261	0	11.348
Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV	429.439	388.533	357.798
Eerste opvang vreemdelingen	159.186	80.000	47.114
Middelen vermindering werkdruk	366.237	377.426	343.402
Subs. inhaal- en onderst. progr 20-21	151.009	0	8.291
Subs. verg. Nationaal Progr. Onderwijs	447.290	0	0
Subs. extra hulp voor de klas	209.422	0	0
	<u>10.600.672</u>	<u>9.347.438</u>	<u>9.220.306</u>

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeente: subsidie schakelklas	32.500	32.500	32.500
Gemeente: overige vergoedingen	58.575	58.339	52.325
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	3.701	3.700	3.701
Gemeente: schoolbegeleiding	0	0	52.776
	<u>94.776</u>	<u>94.539</u>	<u>141.302</u>

Overige baten

Verhuur onroerende zaken	37.123	32.800	34.221
Baten schoolfonds	27.446	53.700	48.395
Vrijval investeringssubsidie privaat	2.895	3.846	3.691
Ouderbijdragen	41.417	42.250	46.579
Overige baten personeel	95.719	68.583	130.020
Overige baten	39.128	0	46.049
kosten t.l.v. derden (vervangingspool)	170.354	120.000	210.085
UWV transitievergoeding	20.274	0	0
Adm. kst. beheer VVE	26.289	20.500	20.570
	<u>460.644</u>	<u>341.679</u>	<u>539.609</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	6.029.601	7.442.159	5.947.369
Sociale lasten	852.680	0	813.714
Premies PF	169.367	0	210.889
Premies VF	13.714	0	25.858
Pensioenlasten	979.672	0	860.518
Overige personele lasten	533.466	376.872	427.263
Uitkeringen (-/-)	-159.810	0	-79.831
	<u>8.418.690</u>	<u>7.819.032</u>	<u>8.205.779</u>

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	673.328	687.821	643.988
Salariskosten OP	4.944.567	4.989.820	5.094.321
Salariskosten OOP	423.889	543.071	556.553
Salariskosten t.l.v. vervangingsfonds	116.525	40.000	21.617
Salariskosten vervanging eigen rekening	23.370	22.500	231.999
Vervanging ERD	281.888	274.206	266.578
Salariskosten personele frictie	18.271	38.000	42.668
Salariskosten PAB	0	0	3.156
Salariskosten ouderschapsverlof	29.875	45.000	48.763
Salariskosten gemeente	8.923	13.500	916
Correctie sociale lasten	-852.680	0	-813.714
Correctie premie PF	-169.367	0	-210.889
Correctie premie VF	-13.714	0	-25.858
Correctie pensioenen	-979.672	0	-860.518
BAPO kosten	89.363	88.288	101.005
Salariskosten t.l.v. projecten	167.208	127.814	145.119
Salariskosten bovenschools	243.475	242.946	234.553
Werkkosten via PSA	45.008	35.750	44.495
Salariskosten levensloop opname	0	0	702
Salariskosten zw gerelateerde vervanging	78.822	0	50.440
Salariskosten Passend Onderwijs	36.045	30.261	64.969
Salariskosten onbetaald verlof	2.561	1.500	5.690
Salariskosten werkdruk vermindering OP	39.507	63.163	102.657
Salariskosten werkdruk vermindering OOP	189.703	188.650	171.558
Salariskosten detachering	10.105	9.870	23.069
Salariskosten extern extra hulp voor de klas	61.277	0	0
Salariskosten Nationaal Programma Onderwijs	425.972	0	0
Salariskosten subs. Inhaal- en onderst. Covid	135.353	0	0
Salariskosten opfirsverlof	0	0	3.532
	<u>6.029.601</u>	<u>7.442.159</u>	<u>5.947.369</u>
Sociale lasten			
Sociale lasten	<u>852.680</u>	<u>0</u>	<u>813.714</u>
	<u>852.680</u>	<u>0</u>	<u>813.714</u>
Premies PF			
Premies PF	<u>169.367</u>	<u>0</u>	<u>210.889</u>
	<u>169.367</u>	<u>0</u>	<u>210.889</u>
Premies VF			
Premies VF	<u>13.714</u>	<u>0</u>	<u>25.858</u>
	<u>13.714</u>	<u>0</u>	<u>25.858</u>
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	<u>979.672</u>	<u>0</u>	<u>860.518</u>
	<u>979.672</u>	<u>0</u>	<u>860.518</u>

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
Overige personele lasten			
Nascholing	42.383	46.250	45.504
Kosten Arbo	14.702	18.000	19.423
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	5.000	5.000	5.000
Dotatie voorziening jubilea	24.816	7.000	7.000
Overige personeelskosten	93.648	50.550	70.815
Afdracht uitkeringen	0	0	1.802
Personele kosten contractbasis	197.254	156.572	134.720
Personele frictie	7.150	0	7.231
Werkkosten via FA	26.403	23.500	22.446
Externe advisering	8.544	10.000	12.201
Deelname collectieve regeling besturen	29.149	30.000	29.277
Vrijval voorziening duurzame inzetbaarheid	-260	0	-17.735
Vervanging ziekte contractbasis	46.429	30.000	54.778
Vervangingspool	38.247	0	34.802
	<u>533.466</u>	<u>376.872</u>	<u>427.263</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-159.810	0	-79.831
	<u>-159.810</u>	<u>0</u>	<u>-79.831</u>

WNT-verantwoording 2021

De WNT is van toepassing op Stichting PCPO Krimpenerwaard te Bergambacht
Het voor Stichting PCPO Krimpenerwaard toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021: € 138.000.

Gemiddelde baten 4 complexiteitspunten.
Gemiddeld aantal leerlingen 1 complexiteitspunt.
Het aantal gewogen onderwijssoorten is 1 complexiteitspunt.
Dit totaal van 6 complexiteitspunten correspondeert met WNT Klasse B.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021		G.T. Tissink
Bedragen x € 1		
Functiegegevens		Dir-Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021		01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,7
Dienstbetrekking		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 72.887
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 14.556
<i>Subtotaal</i>		€ 87.443
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		€ 96.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag		€ 0
Bezoldiging		€ 87.443
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

Gegevens 2020		G.T. Tissink
Bedragen x € 1		
Functiegegevens		Dir-Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2020		01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,7
Dienstbetrekking		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 71.708
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 11.829
<i>Subtotaal</i>		€ 83.537
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		€ 92.400
Bezoldiging		€ 83.537

1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2021

Naam Topfunctionaris	Functie
H.P. Bezemer	Voorzitter
A. J. Boer	Vice-voorzitter
M. Blijleven-Kloppenborg	Secretaris t/m 31-07-2021
M.M. de Bruijn-Marchand	Secretaris
W.M. Cammeraat	Lid
A. van Delft	Lid
A. Kortleve	Lid
W.A. Nagel	Lid
J.F. de Vries	Lid t/m 31-07-2021

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Personeelsbezetting

	2021	2020
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	8,23	8,54
OP	85,40	83,47
OOP	20,38	18,63
	<u>114,01</u>	<u>110,64</u>

Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
€	€	€

Afschrijvingen

Gebouwen en terreinen	4.007	4.007	4.007
Technische zaken	46.079	26.926	20.422
Meubilair	85.532	57.715	53.603
ICT	135.078	131.627	197.771
OLP en apparatuur	56.564	58.904	51.642
	<u>327.260</u>	<u>279.179</u>	<u>327.445</u>

Huisvestingslasten

Huur huisvesting/terrein	23.581	22.750	20.656
Bijdrage onderhoudskosten MFA	97.081	0	1.198
Dotatie onderhoudsvoorziening	299.698	253.116	243.691
Onderhoud gebouw/installaties	54.708	47.750	75.990
Energie en water	135.316	147.899	141.721
Schoonmaakkosten	240.627	227.109	220.194
Heffingen	32.228	28.203	27.284
Tuinonderhoud	962	2.000	1.590
Bewaking en beveiliging	7.053	8.550	5.729
Onderhoudsbeheer	7.646	6.500	8.219
Overige huisvestingslasten	11.593	1.500	2.199
Budget onderhoud scholen	0	500	0
	<u>910.492</u>	<u>745.877</u>	<u>748.472</u>

Overige instellingslasten

Administratie- en beheerslasten

Administratie en beheer	113.635	102.844	109.328
Reis- en verblijfkosten	6	100	0
Accountantskosten	10.323	11.000	10.509
Telefoonkosten	8.400	7.800	8.690
Overige administratie- en beheer	0	6.630	0
	<u>132.363</u>	<u>128.374</u>	<u>128.528</u>

Inventaris en apparatuur

Onderhoud vervanging meubilair	4.460	4.350	7.174
	<u>4.460</u>	<u>4.350</u>	<u>7.174</u>

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
<i>Overige</i>			
Representatiekosten	22.050	6.300	5.660
Contributies	27.122	28.875	29.581
Excursies / werkweek / sport	10.654	11.100	3.852
Medezeggenschap	756	4.000	37
Verzekeringen	3.539	4.775	3.551
Advertentiekosten	1.199	3.950	2.961
Portiekosten / drukwerk	10.392	4.750	7.722
PR	8.417	10.000	18.297
Kantinekosten	16.304	14.500	15.110
Culturele vorming	265	0	254
Schooltest / onderzoek / begeleiding	30.417	29.500	19.765
Overige gemeente	15.883	0	13.668
Lasten OCW subsidies	119.229	0	14.087
Lasten schoolfonds	74.981	98.450	77.826
Lief en leed	379	750	355
Overige uitgaven	129.488	171.400	118.351
Kosten (invoering) passend onderwijs	16.544	20.000	12.967
Sal kst subs Inhaal + Onderst. progr 20-21	0	0	8.291
Kosten overblijf	8.695	14.800	11.045
	496.315	423.150	363.377

<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket	189.807	171.000	161.892
Informatietechnologie	216.225	177.902	175.450
Kopieerkosten	52.848	52.800	57.587
	458.880	401.702	394.929

Totaal Overige instellingslasten	1.092.019	957.576	894.008
---	------------------	----------------	----------------

Financiële baten en lasten

Financiële baten

Rentebaten	62	0	151
	62	0	151

Financiële lasten

Overige financiële lasten	7.401	2.859	1.880
	7.401	2.859	1.880

Totaal financiële baten en lasten	-7.339	-2.859	-1.728
--	---------------	---------------	---------------

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	10.323	11.000	10.509
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
Totaal accountantslasten	10.323	11.000	10.509

B7 Overzicht verbonden partijen

,

Naam	Juridische Vorm 2021	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2021 EUR	Resultaat jaar 2021 EUR	Art.2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
SamenWerkingen Verband Primair Onderwijs Midden Holland		Gouda	4	NVT *	NVT *	Nee	0	Nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

* Deze gegevens zijn niet van toepassing omdat geen beslissende zeggenschap kan worden uitgeoefend.

B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Huurovereenkomst:

Voor het pand aan de Hoofdstraat 69a te Bergambacht is een huurovereenkomst afgesloten met J.C. W. van Zwienen. De ingangsdatum van de overeenkomst is 15-8-2005 gedurende een periode van 36 maanden. Na deze periode wordt deze overeenkomst voortgezet met aansluitende perioden van telkens 5 jaar. De facturering geschiedt per kwartaal. De aanvangshuurprijs bedraagt € 4015,76 euro per kwartaal. Jaarlijks zal de huurprijs worden geïndexeerd (wijziging maandprijsindexcijfer volgens consumentenprijsindex reeks alle huishoudens, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek). In 2021 is dit bedrag geïndexeerd tot € 5.500,-.

Kopieercontract

De vereniging heeft een huurovereenkomst afgesloten met Basico Office m.b.t. kopieerapparatuur. De ingangsdatum van de overeenkomst is 25-6-2018 gedurende een periode van 60 maanden. Per kwartaal zal een huurprijs van € 10.121,- (excl. btw) euro bij vooruitbetaling in rekening worden gebracht. Eventuele meertikken zullen achteraf per 12 maanden worden verrekend.

Schoonmaakcontract

M.i.v. 1 januari 2022 is er met MKB Schoon! een mantelcontract afgesloten voor de Ark, Eben-Haezer, Kon. Wilhelminaschool, Kon. Julianaschool, De Rank en het stafbureau. Het schoonmaak van de Wegwijzer, de Bron en de Ichthusschool lopen via een beheerscommissie. De jaarlijkse reguliere schoonmaakkosten bedragen € 140.879,- (incl. BTW). Maandelijks zal 1/12-deel van het totale jaarbedrag in rekening worden gebracht. Het contract wordt aangegaan voor een periode van 1 jaar, dus vast tot 1 januari 2023. Opzegtermijn bedraagt minimaal 3 maanden.

B11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers.

B12 STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING RESULTAAT

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2021 ad € 400.292 als volgt over de reserves.

			<u>2021</u>
			€
Resultaat algemene reserve			168.310
Resultaat reserve bovenschools	<u>235.862</u>		
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)		235.862	
Resultaat reserve schoolfonds	-6.118		
Resultaat bestemmingsreserve nieuwbouw	<u>2.237</u>		
Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)		-3.881	
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)			231.982
Resultaat Eigen vermogen			<u><u>400.292</u></u>

B13 Formulier goedkeuring jaarrekening

Opgesteld door het bestuur van de Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard te Bergambacht
op ..... 2022.

.....

.....

.....

.....

Vastgesteld op ..... 2022 door het toezichthoudend orgaan.

.....

.....

.....

.....

C1 CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring invoegen blad 1

Controleverklaring invoegen blad 2